

Чернівецький навчально-науковий юридичний інститут
Національного університету
«Одеська юридична академія»

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

*Навчально-методичні рекомендації
до вивчення курсу*

Чернівці
2024

УДК 341.9(075.8)
ББК 67.93я73
М 58

Рекомендовано до друку рішенням кафедри загальнотеоретичної юриспруденції та прав людини Чернівецького навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»
(Протокол № 2 від 29 серпня 2024 року)

Рекомендовано до друку Навчально-методичною радою Чернівецького навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»
(Протокол № 2 від 02 вересня 2024 року)

Рецензенти: **Задорожна С.М.**, доктор юридичних наук, професор кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.
Возняковська К.А., доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного, господарського права та приватно-правових дисциплін Чернівецького навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія».

М 58 Міжнародне приватне право: навчально-методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня; галузь знань - 08 «Право», спеціальність - 081 «Право»/ Укл.: Волощук О.Т. Чернівці, 2024. 60 с.

Навчально-методичні рекомендації містять програму навчальної дисципліни «Міжнародне приватне право»; теми і плани лекційних занять; методичні рекомендації по вивченню та викладанню даної дисципліни – теми і плани семінарських занять; варіанти завдань для самостійного вивчення курсу; а також перелік рекомендованої літератури. Матеріал систематизований таким чином, щоб забезпечити засвоєння курсу, який викладається в юридичних вищих навчальних закладах.

Для студентів юридичних вузів, викладачів, аспірантів.

ББК 67.93я73

© ЧННЮІ НУ «ОЮА», 2024
© Волощук О.Т., 2024

ЗМІСТ

Передмова	4
Програма курсу «МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО»	6
Методичні рекомендації до вивчення та викладання курсу	10
1. Теми і плани лекційних занять	10
2. Теми і плани семінарських занять	16
3. Варіанти завдань для самостійного вивчення курсу	38
2.1. Блок завдань для самостійної роботи	38
2.2. Блок кейсів та практичних завдань	40
2.3. Блок тестових завдань	43
Список рекомендованої літератури	50
Перелік питань до підсумкового контролю знань	56

ПЕРЕДМОВА

Посібник з методичними рекомендаціями до вивчення навчальної дисципліни **«Міжнародне приватне право»** створений відповідно до навчальної програми, що використовується для викладання цього курсу студентам у Чернівецькому навчально-науковому юридичному інституті Національного університету «Одеська юридична академія». Видання розраховане на студентів юридичних закладів освіти всіх форм навчання, а також на тих, хто опановує курс самостійно. Посібник може бути використаний, як під час аудиторних занять, так і для самостійної підготовки до заліків і іспитів.

Основною метою цього посібника є забезпечення студентів методичними рекомендаціями для ефективного використання матеріалів підручника та інших рекомендованих джерел.

Посібник містить програму дисципліни, розроблену на основі державного стандарту освіти і відповідно до концепції навчального процесу, прийнятого у Чернівецькому навчально-науковому юридичному інституті Національного університету «Одеська юридична академія». Програма розкриває ключові поняття, принципи та джерела міжнародного приватного права, питання колізійного регулювання, правовий статус фізичних та юридичних осіб у міжнародних правовідносинах, порядок вирішення спорів у сфері міжнародного приватного права, а також особливості гармонізації національного законодавства з міжнародними стандартами.

У посібнику представлені методичні рекомендації для вивчення дисципліни, тематика лекційних та семінарських занять, основні питання для обговорення, а також перелік рекомендованої літератури, нормативно-правових актів та міжнародних документів. Окрім того, видання включає завдання для самостійного опрацювання, тестові завдання та практичні кейси.

Цей посібник покликаний забезпечити студентів, як базовими знаннями, так і глибшим розумінням сучасних проблем, пов'язаних із регулювання приватноправових відносин, ускладнених іноземним елементом, що є предметом вивчення міжнародного приватного права. Його **завдання** полягають у тому, щоб:

- допомогти студентам систематизувати великий обсяг матеріалу;
- надати базові знання з предмета;
- ознайомити з актуальними проблемами правозастосування у сфері міжнародного приватного права;

- навчити орієнтуватися в джерелах міжнародного приватного права, таких як міжнародні договори, національні нормативно-правові акти, судові рішення;
- формувати навички практичного застосування норм міжнародного приватного права у конкретних ситуаціях.

Після вивчення курсу студенти повинні оволодіти такими **компетентностями:**

Знати:

1. Основні джерела міжнародного приватного права, їх ієрархію та специфіку.
2. Принципи регулювання міжнародних приватних правовідносин.
3. Колізійні норми та способи їх застосування.
4. Особливості правового статусу фізичних і юридичних осіб у міжнародному приватному праві.
5. Порядок визнання та виконання іноземних судових рішень.

Уміти:

1. Аналізувати правові акти, що регулюють міжнародні приватні правовідносини, та їх взаємозв'язок із національним законодавством.
2. Визначати право, що підлягає застосуванню у конкретних правовідносинах із міжнародним елементом.
3. Вирішувати практичні кейси, що стосуються правозастосування у сфері міжнародного приватного права.
4. Надавати юридично обґрунтовані відповіді на питання, пов'язані з розглядом міжнародних комерційних спорів.

Після завершення курсу студенти повинні вміти самостійно досліджувати актуальні проблеми міжнародного приватного права, аналізувати судову практику та розробляти юридично обґрунтовані висновки щодо правозастосування у сфері міжнародних приватно-правових відносин.

ПРОГРАМА КУРСУ «МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО»

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

Міжнародне приватне право (МПП) як самостійна галузь правової системи, його особливості, предмет, методи і завдання. МПП як інструмент регулювання приватно-правових відносин із іноземним елементом. Зміст поняття «іноземний елемент» та його прояви в правовідносинах. Взаємозв'язок МПП з іншими галузями права. Основні функції МПП: регулювання, координація та вирішення колізійних питань. Система МПП. Історичний розвиток МПП. Вплив глобалізації та сучасних міжнародних процесів на розвиток МПП.

ТЕМА 2. ДЖЕРЕЛА (ФОРМИ) МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

Джерела МПП як форма його вираження. Види джерел: національне законодавство, міжнародні договори, звичаї, судова практика, доктрина та інші акти. Взаємодія міжнародних та національних джерел у регулюванні правовідносин. Роль міжнародних договорів у системі джерел МПП: універсальні, регіональні та двосторонні угоди. Специфіка дії міжнародних звичаїв у МПП, їхня юридична сила та сфери застосування. Судова практика як джерело права у МПП, роль судових прецедентів. Значення доктрини у формуванні правових норм і принципів МПП. Гармонізація та уніфікація джерел МПП, їхнє значення для усунення колізій. Вплив актів міжнародних організацій, зокрема ООН, Гаазької конференції з МПП та інших інституцій, на розвиток джерел МПП.

ТЕМА 3. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Основи правозастосування у МПП, значення правильного визначення колізійних норм. Загальні принципи застосування норм МПП, їх взаємодія з матеріально-правовими нормами. Структура колізійної норми, її елементи та значення для регулювання правовідносин із іноземним елементом. Види прив'язок у колізійних нормах: об'єктивна, суб'єктивна, автономія волі сторін. Проблеми відсилання та зворотного відсилання у МПП, їхній вплив на

правозастосування. Поняття публічного порядку в МПП, його обмежувальна функція. Застосування імперативних норм як інструменту захисту основних суспільних цінностей. Проблеми адаптації права різних правових систем та врегулювання конфліктів між національними та міжнародно-правовими нормами.

ТЕМА 4. СУБ'ЄКТИ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

Суб'єкти МПП, їх класифікація та особливості правового статусу. Фізичні особи як суб'єкти МПП: правовий статус іноземців, апатридів і біпатридів. Особистий закон фізичної особи: критерії визначення (громадянство, місце проживання). Юридичні особи у МПП: визначення їхнього особистого закону, основні моделі (інкорпорації, осідку тощо). Проблеми визнання та правосуб'єктності юридичних осіб у МПП. Особливості регулювання діяльності ТНК, їх правовий статус і відповідальність. Держава як суб'єкт МПП: основи правового статусу, принцип імунітету держави та його обмеження. Міжнародні організації у МПП, їх особливий статус, права та обов'язки.

ТЕМА 5. ПРАВО ВЛАСНОСТІ У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Поняття та зміст права власності в МПП. Колізійні питання у регулюванні права власності, критерії застосування права (місце знаходження майна, місце укладення угоди тощо). Право власності на рухоме та нерухоме майно: особливості правового регулювання в різних юрисдикціях. Особливості регулювання права власності у транскордонному обігу (вивезення та ввезення майна, реституція тощо). Інтелектуальна власність у МПП: принципи регулювання, колізійні норми та міжнародні договори. Захист права власності: правовий режим визнання та виконання рішень про власність в іноземних юрисдикціях.

ТЕМА 6. ПРАВОЧИНИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Правочини в МПП: поняття, види та основні характеристики. Колізійне регулювання правочинів, роль автономії волі сторін у виборі права, що застосовується. Вимоги до форми правочинів. Договірні зобов'язання у МПП, колізійні аспекти укладання, виконання та припинення міжнародних договорів. Позадоговірні зобов'язання:

делікти, зобов'язання із безпідставного збагачення та інші види позадоговірних відносин. Врегулювання транскордонних спорів, що виникають із договірних і позадоговірних зобов'язань. Захист прав і законних інтересів сторін у зобов'язальних правовідносинах.

ТЕМА 7. ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Загальна характеристика трудових відносин у сфері МПП, їх особливості. Питання міжнародного регулювання трудових відносин, міжнародні договори та стандарти у цій сфері. Особливості правового регулювання праці в міжнародно-правовій сфері. Проблеми, пов'язані з працевлаштуванням іноземців на території України, специфіка трудових відносин українських громадян, які працюють за кордоном. Регулювання праці співробітників міжнародних і міжурядових організацій. Особливості правового статусу міжнародних службовців.

ТЕМА 8. СІМЕЙНО-ШЛЮБНІ ВІДНОСИНИ У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Правове регулювання питань, пов'язаних із шлюбом та сім'єю в МПП. Відмінності у підходах до регулювання шлюбно-сімейних відносин у правових системах різних країн. Колізійні аспекти, які виникають при укладенні та розірванні шлюбу. Особливості регулювання майнових відносин між подружжям у МПП. Правове регулювання міжнародного усиновлення та його наслідки. Регулювання аліментних зобов'язань у контексті МПП.

ТЕМА 9. СПАДКОВІ ВІДНОСИНИ У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Спадкові правовідносини у міжнародному приватному праві, їх специфіка. Колізійні питання у сфері спадкування за участю іноземного елемента. Джерела правового регулювання спадкових відносин у міжнародному праві та їх характеристика. Права іноземних громадян у сфері спадкування на території України. Спадкові права громадян України за кордоном. Особливості правового режиму відумерлого майна у МПП.

ТЕМА 10. МІЖНАРОДНИЙ ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Роль і значення міжнародного цивільного процесу у рамках МПП. Основні поняття та загальні принципи міжнародного цивільного процесу. Джерела міжнародного цивільного процесу. Правовий статус іноземних осіб у цивільному процесі. Питання міжнародної юрисдикції цивільних справ за участю іноземного елементу. Проблеми виконання іноземних судових доручень. Актуальні питання визнання та примусового виконання іноземних судових рішень.

ТЕМА 11. МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ АРБІТРАЖ

Міжнародний комерційний арбітраж як один із найефективніших способів вирішення міжнародних комерційних спорів. Значення і місце інституту міжнародного комерційного арбітражу у МПП. Поняття, правова природа та класифікація арбітражів. Уніфікація правил комерційного арбітражу на основі міжнародних договорів та угод. Особливості застосування міжнародних регламентів та Типового закону ЮНСІТРАЛ про міжнародний комерційний арбітраж. Арбітражна угода: її правова природа та компетенція арбітражу. Види арбітражних рішень, проблеми виконанням.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ КУРСУ

У даному блоці методичного видання включено рекомендаційні плани лекційних і семінарських занять, завдання для самостійної роботи, практичні кейси та тестові запитання, що сприятимуть більш якісному засвоєнню матеріалу студентами. Вони допоможуть логічно вибудувати процес навчання, структурувати отримані знання, а також сприятимуть глибшому розумінню принципів міжнародного приватного права для їх подальшого застосування на практиці.

Особливу роль у вивченні курсу відіграють **кейс-завдання, практичні ситуації та тестові завдання**. Використання кейсів дозволяє студентам набути навичок аналізу реальних правових ситуацій, застосування відповідних колізійних норм та міжнародних договорів, що сприяє розвитку критичного мислення. Практичні завдання допомагають опанувати навички юридичного обґрунтування та прийняття рішень у міжнародних правовідносинах. Тестові завдання є ефективним способом закріплення знань, формування системного підходу до вивчення матеріалу та контролю рівня засвоєння теми.

Таким чином, запропоновані методичні рекомендації сприятимуть не лише ефективному вивченню теоретичних аспектів міжнародного приватного права, а й забезпечать студентам можливість відпрацювати набуті знання на практиці, що є необхідним для їхньої майбутньої професійної діяльності у сфері міжнародного приватного права та правозастосування.

1. Теми і плани лекційних занять

ТЕМА 1

ПОНЯТТЯ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

Мета лекційного заняття: ознайомлення студентів з поняттям, предметом, методами та функціями міжнародного приватного права (МПП), визначення його місця у правовій системі та особливостей регулювання правовідносин із «іноземним елементом».

План

1. Міжнародне приватне право (МПП) як самостійна галузь правової системи.
2. Основні доктринальні підходи до розуміння природи МПП.
3. Історичний розвиток МПП, його основні школи та теоретичні підходи.

4. Предмет та методи правового регулювання МПП.
5. Взаємозв'язок міжнародного приватного права з іншими галузями права. Основні функції МПП.
6. Система міжнародного приватного права.

ТЕМА 2

ДЖЕРЕЛА (ФОРМИ)

МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

Мета лекційного заняття: розгляд основних джерел міжнародного приватного права, їх класифікації та взаємодії між національними та міжнародними правовими нормами.

План

1. Поняття та види джерел міжнародного приватного права.
2. Роль міжнародних договорів у системі джерел МПП: універсальні, регіональні та двосторонні угоди.
3. Специфіка дії міжнародних звичаїв у МПП, їхня юридична сила та сфери застосування.
4. Судова практика як джерело права у міжнародному приватному праві.
5. Значення доктрини у формуванні правових норм і принципів МПП.
6. Гармонізація та уніфікація джерел міжнародного приватного права.

ТЕМА 3

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ

В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Мета лекційного заняття: дослідження основних принципів застосування норм міжнародного приватного права, їх взаємодії з матеріальними нормами та особливостей вирішення колізійних питань.

План

1. Основи правозастосування у міжнародному приватному праві.
2. Загальні принципи застосування норм МПП, їх взаємодія з матеріально-правовими нормами.
3. Структура колізійної норми.
4. Види прив'язок у колізійних нормах.
5. Проблеми відсилання та зворотного відсилання у міжнародному приватному праві.
6. Поняття публічного порядку в МПП.

ТЕМА 4

СУБ'ЄКТИ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

Мета лекційного заняття: визначення правового статусу суб'єктів міжнародного приватного права, зокрема фізичних та юридичних осіб, держав та міжнародних організацій.

План

1. Суб'єкти міжнародного приватного права, їх класифікація та особливості правового статусу.
2. Фізичні особи як суб'єкти МПП.
3. Юридичні особи у міжнародному приватному праві.
4. Держава як суб'єкт МПП.
5. Міжнародні організації у міжнародному приватному праві.

ТЕМА 5

ПРАВО ВЛАСНОСТІ

У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Мета лекційного заняття: аналіз регулювання права власності у міжнародному приватному праві, зокрема колізійних питань та особливостей інтелектуальної власності.

План

1. Поняття та зміст права власності в міжнародному приватному праві.
2. Колізійні питання у регулюванні права власності, критерії застосування права.
3. Право власності на рухоме та нерухоме майно: особливості правового регулювання в різних юрисдикціях.
4. Особливості регулювання права власності у транскордонному обігу.
5. Інтелектуальна власність у міжнародному приватному праві.
6. Захист права власності: правовий режим визнання та виконання рішень про власність в іноземних юрисдикціях.

ТЕМА 6

ПРАВОЧИНИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Мета лекційного заняття: розгляд договірних і позадоговірних зобов'язань у міжнародному приватному праві, їх колізійного регулювання та механізмів вирішення спорів.

План

1. Правочини в міжнародному приватному праві: поняття, види та основні характеристики.
2. Колізійне регулювання правочинів, роль автономії волі сторін у виборі права, що застосовується.
3. Вимоги до форми правочинів, визначення права, що регулює форму угоди.
4. Договірні зобов'язання у міжнародному приватному праві.
5. Позадоговірні зобов'язання.

ТЕМА 7

ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Мета лекційного заняття: ознайомлення з особливостями регулювання трудових відносин із іноземним елементом, міжнародними стандартами та специфікою трудової міграції.

План

1. Загальна характеристика трудових відносин у сфері міжнародного приватного права, їх особливості.
2. Питання міжнародного регулювання трудових відносин, міжнародні договори та стандарти у цій сфері.
3. Проблеми, пов'язані з працевлаштуванням іноземців на території України, специфіка трудових відносин українських громадян, які працюють за кордоном.
4. Регулювання праці співробітників міжнародних і міжурядових організацій.

ТЕМА 8

СІМЕЙНО-ШЛЮБНІ ВІДНОСИНИ

У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Мета лекційного заняття: вивчення міжнародно-правових аспектів регулювання шлюбно-сімейних відносин у міжнародному приватному праві.

План

1. Правове регулювання питань, пов'язаних із шлюбом та сім'єю в міжнародному приватному праві.
2. Відмінності у підходах до регулювання шлюбно-сімейних відносин у правових системах різних країн.
3. Колізійні аспекти, які виникають при укладенні та розірванні шлюбу.

4. Особливості регулювання майнових відносин між подружжям у міжнародному приватному праві.
5. Правове регулювання міжнародного усиновлення та його наслідки.
6. Врегулювання аліментних зобов'язань у контексті міжнародного приватного права.

ТЕМА 9

СПАДКОВІ ВІДНОСИНИ У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Мета лекційного заняття: дослідження правових аспектів спадкування за участю іноземного елемента, визначення застосовного права та особливостей спадкових правовідносин у міжнародному приватному праві.

План

1. Спадкові правовідносини у міжнародному приватному праві, їх специфіка.
2. Колізійні питання у сфері спадкування за участю іноземного елемента.
3. Джерела правового регулювання спадкових відносин у міжнародному праві та їх характеристика.
4. Права іноземних громадян у сфері спадкування на території України.
5. Спадкові права громадян України за кордоном.
6. Особливості правового режиму відумерлого майна у міжнародному приватному праві.

ТЕМА 10

МІЖНАРОДНИЙ ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Мета лекційного заняття: ознайомлення з механізмами здійснення міжнародного цивільного процесу, зокрема питаннями юрисдикції, судової підсудності та виконання іноземних судових рішень.

План

1. Роль і значення міжнародного цивільного процесу у рамках міжнародного приватного права.
2. Основні поняття та загальні принципи міжнародного цивільного процесу.
3. Джерела, які регулюють міжнародний цивільний процес.
4. Правовий статус іноземних осіб у межах цивільного процесу.
5. Питання міжнародної юрисдикції цивільних справ за участю іноземного елемента.
6. Проблеми виконання іноземних судових доручень.
7. Актуальні питання визнання та примусового виконання іноземних судових рішень у національних правових системах.

ТЕМА 11

МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ АРБІТРАЖ

Мета лекційного заняття: вивчення міжнародного комерційного арбітражу як механізму вирішення спорів у сфері міжнародної торгівлі, його особливостей, принципів та основних міжнародних актів.

План

1. Міжнародний комерційний арбітраж як один із найефективніших способів вирішення міжнародних комерційних спорів.
2. Поняття, правова природа та класифікація видів міжнародного комерційного арбітражу.
3. Уніфікація правил комерційного арбітражу на основі міжнародних договорів та угод.
4. Арбітражна угода: її правова природа та компетенція арбітражу.
5. Види арбітражних рішень, проблеми, пов'язані з їх виконанням.

2. Теми і плани семінарських занять

Семінарське заняття 1

ПОНЯТТЯ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

Мета семінарського заняття: ознайомлення студентів з поняттям, предметом, методами та функціями міжнародного приватного права (МПП), визначення його місця у правовій системі та особливостей регулювання правовідносин із «іноземним елементом».

План

1. Міжнародне приватне право (МПП) як самостійна галузь правової системи.
2. Зміст поняття «іноземний елемент» та його прояви в правовідносинах.
3. Взаємозв'язок міжнародного приватного права з іншими галузями права.
4. Основні функції МПП.
5. Система міжнародного приватного права.
6. Історичний розвиток МПП.
7. Вплив глобалізації та сучасних міжнародних процесів на розвиток міжнародного приватного права.

Теми рефератів та доповідей:

1. Взаємозв'язок міжнародного приватного права з міжнародним публічним правом.
2. Основні школи та концепції міжнародного приватного права.
3. Вплив глобалізаційних процесів на розвиток сучасного міжнародного приватного права.
4. Основні етапи становлення міжнародного приватного права на Європейському континенті.
5. Колізійне та матеріальне регулювання у міжнародному приватному праві.

Рекомендована література:

Нормативні акти:

Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про юрисдикційні імунітети держав та їх власності 2004 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_e50#Text

Принципи про вибір права в міжнародних комерційних контрактах 2015 р. URL: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=135>

Підручники, посібники, наукові праці:

Білоусов Є.М., Яковюк І.В. Міжнародне приватне право: підручник. Х.: Право, 2021. 408 с.

Фединяк Г.С., Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право: підручник. Вид. 8-ме, переобл. і допов. Київ: Алерта, 2021. 524 с.

Вайцеховська О.Р., Руденко О.В. Міжнародне приватне право: загальна частина: навчально-методичний посібник. Х.: Право, 2023. 256 с.

Міжнародне приватне право. Навчальний посібник. Практикум / В.О. Бажанов, О.О. Білик-Ромашенко та ін. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 368 с.

Цибульська О.Ю. Міжнародне приватне право: навч.-метод. посіб. для бакалаврів спец. 293 «Міжнародне право». Одеса: Фенікс, 2022. 59 с.

Допоміжна література:

Актуальні проблеми міжнародного приватного права: навчально-методичний посібник / Укл.: Волощук О.Т., Возняковська К.А., Біленець Д.А. Чернівці, 2024. 198 с.

Матвєєва А.В. Актуальні трансформаційні процеси у міжнародному приватному праві. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2022. № 1 (43). С. 64–72. URL: <https://journals.snu.edu.ua/index.php/app/article/view/365/346>

Волощук О.Т., Гетманцев М.О. Принцип національної автономії та принцип необхідності ефективного застосування права ЄС при вирішенні спорів в міжнародних комерційних арбітражах: проблеми співвідношення. *Юридична Україна*. № 6. 2022. С. 19-25.

Михайлів М.О. Правове регулювання відносин спадкування в міжнародному приватному праві: монографія. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка. 2022. 520 с.

Дербак В.І. Транскордонне співробітництво як сучасна правова категорія. *Аналітично-порівняльне правознавство: електронне наукове фахове видання*. 2022. Вип. 2. С. 322-326.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Законодавство України. Верховна Рада України: офіц. веб-портал. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>

Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (UNCITRAL). URL: <https://uncitral.un.org/>

Міжнародні видання:

Popko Y. International Private Law Relations of the State: Subjective Characteristic. *Legal horizons*. 2023. № 16 (1). С. 34-44.

The Law of Investment Treaties; 3rd Edition. Oxford University Press (April 18, 2021). 640 p.

Семінарське заняття 2

ДЖЕРЕЛА (ФОРМИ) МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

Мета семінарського заняття: розгляд основних джерел міжнародного приватного права, їх класифікації та взаємодії між національними та міжнародними правовими нормами, з'ясування значення та ваги джерел МПП у різних правових системах.

План

1. Джерела міжнародного приватного права як форма його вираження. Види джерел міжнародного приватного права.
2. Взаємодія міжнародних та національних джерел у регулюванні правовідносин.
3. Роль міжнародних договорів у системі джерел МПП: універсальні, регіональні та двосторонні угоди.
4. Специфіка дії міжнародних звичаїв у МПП, їхня юридична сила та сфери застосування.
5. Судова практика як джерело права у міжнародному приватному праві, роль судових прецедентів.

6. Значення доктрини у формуванні правових норм і принципів МПП.
7. Гармонізація та уніфікація джерел міжнародного приватного права, їхнє значення для усунення колізій.

Теми рефератів та доповідей:

1. Роль міжнародних договорів у розвитку міжнародного приватного права.
2. Міжнародний звичай як джерело міжнародного приватного права.
3. Судова практика та її значення в міжнародному приватному праві в Україні.
4. Взаємодія міжнародних та національних правових норм у сфері міжнародного приватного права.
5. Доктрина як джерело міжнародного приватного права.

Рекомендована література:

Нормативні акти:

Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>

Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24 лютого 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12>

Закон України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 року 1906-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 50. Ст. 540. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>

Конвенція про визнання та виконання іноземних судових рішень у цивільних або торгівельних справах 2019 р. URL: <https://assets.hcch.net/docs/806e290ebbd8-413d-b15e-8e3e1bf1496d.pdf>

Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

Принципи про вибір права в міжнародних комерційних контрактах 2015 р. URL: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=135>

Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

Підручники, посібники, наукові праці:

Акіменко Ю.Ю., Белогубова О.О., Мануїлова К.В., Войтович П.П., Каленберг-Сандул, О.К. Міжнародне публічне та приватне право сучасності: навчально-методичний посібник. Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. 99 с.

Білоусов Є.М., Яковюк І.В. Міжнародне приватне право: підручник. Х.: Право, 2021. 408 с.

Вайцеховська О.Р., Руденко О.В. Міжнародне приватне право: загальна частина: навчально-методичний посібник. Х.: Право, 2023. 256 с

Федияк Г.С., Федияк Л.С. Міжнародне приватне право: підручник. Вид. 8-ме, переобл. і допов. Київ: Алерта, 2021. 524 с.

Допоміжна:

Матвєєва А.В. Актуальні трансформаційні процеси у міжнародному приватному праві. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2022. № 1 (43). С. 64–72. URL: <https://journals.snu.edu.ua/index.php/app/article/view/365/346>

Мироненко І. Застосування ІНКОТЕРМС при складанні господарських угод. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2024. № 64. С. 203-213.

Сарай Р.Д., Калинок С.С., Тимків Д. Ю. Кодифікація міжнародного права: теоретичні аспекти. *Науковий Вісник УжНУ*. Серія: «Право». 2021, Вип. 63. С. 312-318.

Стрельцова С.Д. Проблеми колізійного права: розвиток принципу тісного зв'язку. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Одинадцяті юридичні диспути з актуальних проблем приватного права», присвячені пам'яті С.В. Васьковського* (до 25-річчя заснування економіко-правового факультету). Одеса: Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, 26 травня 2023 року. С. 34-38.

Цибульська О.Ю. Міжнародне приватне право: навч.-метод. посіб. для бакалаврів спец. 293 «Міжнародне право» / О.Ю. Цибульська; за ред. Х.Н. Бехруза; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 59 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Гаазька конференція з міжнародного приватного права. URL: <https://www.hcch.net/en/home>

Законодавство України. Верховна Рада України: офіц. веб-портал. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>

Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (UNCITRAL). URL: <https://uncitral.un.org/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

Міжнародні видання:

Popko Y. International Private Law Relations of the State: Subjective Characteristic. *Legal horizons*. 2023. № 16 (1). С. 34-44.

The Law of Investment Treaties; 3rd Edition. Oxford University Press (April 18, 2021). 640 p.

Семінарське заняття 3

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Мета семінарського заняття: дослідження основних принципів застосування норм міжнародного приватного права, їх взаємодії з матеріальними нормами та особливостей вирішення колізійних питань.

План

1. Основи правозастосування у міжнародному приватному праві, значення правильного визначення колізійних норм.
2. Загальні принципи застосування норм МПП, їх взаємодія з матеріально-правовими нормами.
3. Структура колізійної норми, її елементи та значення для регулювання правовідносин із іноземним елементом.
4. Види прив'язок у колізійних нормах: об'єктивна, суб'єктивна, автономія волі сторін.
5. Проблеми відсилання та зворотного відсилання у міжнародному приватному праві, їхній вплив на правозастосування.

6. Поняття публічного порядку в МПП, його обмежувальна функція.
7. Проблеми адаптації права різних правових систем та врегулювання конфліктів між національними та міжнародними правовими нормами.

Теми рефератів та доповідей:

1. Колізійні норми в міжнародному приватному праві: значення та роль.
2. Проблеми застосування відсилання та зворотного відсилання в країнах романо-германської правової системи.
3. Поняття публічного порядку у міжнародному приватному праві в країнах романо-германської правової системи.
4. Роль автономії волі сторін у міжнародних правовідносинах.
5. Вирішення конфліктів між національними та міжнародними правовими нормами.

Рекомендована література:

Нормативні акти:

Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

Принципи про вибір права в міжнародних комерційних контрактах 2015 р. URL: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=135>

Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

Підручники, посібники, наукові праці:

Акіменко Ю.Ю., Белогубова О.О., Мануїлова К.В., Войтович П.П., Каленберг-Сандул, О.К. Міжнародне публічне та приватне право сучасності: навчально-методичний посібник. Львів: Видавця Кошовий Б.-П.О., 2023. 99 с.

Білоусов Є.М., Яковюк І.В. Міжнародне приватне право: підручник. Х.: Право, 2021. 408 с.

Вайцеховська О.Р., Руденко О.В. Міжнародне приватне право: загальна частина: навчально-методичний посібник. Х.: Право, 2023. 256 с

Фединяк Г.С., Фединак Л.С. Міжнародне приватне право: підручник. Вид. 8-ме, переобл. і допов. Київ: Алерта, 2021. 524 с.

Допоміжна:

Волощук О.Т., Гетманцев М.О. Принцип національної автономії та принцип необхідності ефективного застосування права ЄС при вирішенні спорів в міжнародних комерційних арбітражах: проблеми співвідношення. *Юридична Україна*. № 6. 2022. С. 19-25.

Калинюк С.С. Сутність правового простору: національні та міжнародні засади. *Науковий Вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право, 2022. Випуск № 71. С. 348-355.

Мироненко І. Застосування ІНКОТЕРМС при складанні господарських угод. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2024. № 64. С. 203-213.

Стрельцова С.Д. Проблеми колізійного права: розвиток принципу тісного зв'язку. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Одинадцять юридичні диспути з актуальних проблем приватного права», присвячені пам'яті С.В. Васьковського* (до 25-річчя заснування

економіко-правового факультету). Одеса: Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, 26 травня 2023 року. С. 34-38.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Гаазька конференція з міжнародного приватного права. URL: <https://www.hcch.net/en/home>

Законодавство України. Верховна Рада України: офіц. веб-портал. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>

Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (UNCITRAL). URL: <https://uncitral.un.org/>

Міжнародні видання:

Popko Y. International Private Law Relations of the State: Subjective Characteristic. *Legal horizons*. 2023. № 16 (1). С. 34-44.

The Law of Investment Treaties; 3rd Edition. Oxford University Press (April 18, 2021). 640 p.

Семінарське заняття 4

СУБ'ЄКТИ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

Мета семінарського заняття: визначення правового статусу суб'єктів міжнародного приватного права, зокрема фізичних та юридичних осіб, держав та міжнародних організацій.

План

1. Суб'єкти міжнародного приватного права, їх класифікація та особливості правового статусу.
2. Фізичні особи як суб'єкти МПП: правовий статус іноземців, апатридів і біпатридів.
3. Особистий закон фізичної особи: критерії визначення (громадянство, місце проживання).
4. Юридичні особи у міжнародному приватному праві: визначення їхнього особистого закону, основні моделі (інкорпорації, осідку тощо).
5. Проблеми визнання та правосуб'єктності юридичних осіб у МПП.
6. Особливості регулювання діяльності транснаціональних корпорацій, їх правовий статус і відповідальність.
7. Держава як суб'єкт МПП: основи правового статусу, принцип імунітету держави та його обмеження.
8. Міжнародні організації у міжнародному приватному праві, їх особливий статус, права та обов'язки.

Теми рефератів та доповідей:

1. Правовий статус іноземців у міжнародному приватному праві.
2. Проблеми правосуб'єктності юридичних осіб у міжнародному приватному праві.
3. Особливості правового регулювання транснаціональних корпорацій у сучасних економічних відносинах між державами.

4. Принцип імунітету держави у міжнародному приватному праві.
5. Особливості правового статусу апатридів та біпатридів в міжнародному приватному праві.

Рекомендована література:

Нормативні акти:

Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24 лютого 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12>

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про юрисдикційні імунітети держав та їх власності 2004. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_e50#Text

Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

Підручники, посібники, наукові праці:

Акіменко Ю.Ю., Белогубова О.О., Мануїлова К.В., Войтович П.П., Каленберг- Сандул, О.К. Міжнародне публічне та приватне право сучасності: навчально-методичний посібник. Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. 99 с.

Білоусов Є.М., Яковюк І.В. Міжнародне приватне право: підручник. Х.: Право, 2021. 408 с.

Вайцеховська О.Р., Руденко О.В. Міжнародне приватне право: загальна частина: навчально-методичний посібник. Х.: Право, 2023. 256 с

Фединяк Г.С., Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право: підручник. Вид. 8-ме, переобл. і допов. Київ: Алерта, 2021. 524 с.

Цибульська О.Ю. Міжнародне приватне право: навч.-метод. посіб. для бакалаврів спец. 293 «Міжнародне право»; за ред. Х.Н. Бехруза; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 59 с.

Допоміжна:

Мироненко І. Застосування ІНКОТЕРМС при складанні господарських угод. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2024. № 64. С. 203-213.

Міжнародне приватне право: методичні рекомендації з підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи для студентів спеціальності 081 «Право». Уклад. В.М. Чернега, А.М. Бабюк. Київ-Тернопіль: КНУБА, ФО-П Шпак В.Б., 2022. 33 с.

Міжнародне публічне та приватне право сучасності: навчально-методичний посібник / Ю.Ю. Акіменко, О.О. Белогубова, К.В. Мануїлова, П.П. Войтович, О.К. Каненберг-Сандул. Львів: Видавець Кошовий Б.-П. О., 2023. 99 с.

Цибульська О.Ю. Міжнародне приватне право: навч.-метод. посіб. для бакалаврів спец. 293 «Міжнародне право» / О.Ю. Цибульська; за ред. Х.Н. Бехруза; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 59 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Законодавство України. Верховна Рада України: офіц. веб-портал. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>

Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (UNCITRAL). URL: <https://uncitral.un.org/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

Міжнародні видання:

Popko Y. International Private Law Relations of the State: Subjective Characteristic. *Legal horizons*. 2023. № 16 (1). С. 34-44.

The Law of Investment Treaties; 3rd Edition. Oxford University Press (April 18, 2021). 640 p.

Семінарське заняття 5

ПРАВО ВЛАСНОСТІ

У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Мета семінарського заняття: аналіз регулювання права власності у міжнародному приватному праві, зокрема колізійних питань та особливостей інтелектуальної власності.

План

1. Поняття та зміст права власності в міжнародному приватному праві.
2. Колізійні питання у регулюванні права власності, критерії застосування права (місце знаходження майна, місце укладення угоди тощо).
3. Право власності на рухоме та нерухоме майно: особливості правового регулювання в різних юрисдикціях.
4. Особливості регулювання права власності у транскордонному обігу (вивезення та ввезення майна, реституція тощо).
5. Інтелектуальна власність у міжнародному приватному праві: основні принципи регулювання, колізійні норми та міжнародні договори.
6. Захист права власності: правовий режим визнання та виконання рішень про власність в іноземних юрисдикціях.

Теми рефератів та доповідей:

1. Захист права власності у міжнародному приватному праві.
2. Особливості регулювання інтелектуальної власності в міжнародному приватному праві в Україні.
3. Визнання та виконання рішень щодо власності в іноземних юрисдикціях.
4. Право власності у контексті транскордонного обігу.
5. Міжнародні угоди з питань інтелектуальної власності.

Рекомендована література:

Нормативні акти:

Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003#Text.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів від 14 червня 1974 р. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 36. ст. 368. 34. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_002#Text.

Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

Підручники, посібники, наукові праці:

Акіменко Ю.Ю., Белогубова О.О., Мануїлова К.В., Войтович П.П., Каленберг-Сандул, О.К. Міжнародне публічне та приватне право сучасності: навчально-методичний посібник. Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. 99 с.

Білоусов Є.М., Яковюк І.В. Міжнародне приватне право: підручник. Х.: Право, 2021. 408 с.

Вайцеховська О.Р., Руденко О.В. Міжнародне приватне право: загальна частина: навчально-методичний посібник. Х.: Право, 2023. 256 с

Фединяк Г.С., Фединак Л.С. Міжнародне приватне право: підручник. Вид. 8-ме, переобл. і допов. Київ: Алерта, 2021. 524 с.

Цибульська О.Ю. Міжнародне приватне право: навч.-метод. посіб. для бакалаврів спец. 293 «Міжнародне право»; за ред. Х.Н. Бехруза; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 59 с.

Допоміжна:

Мироненко І. Застосування ІНКОТЕРМС при складанні господарських угод. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2024. № 64. С. 203-213.

Міжнародне приватне право: методичні рекомендації з підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи для студентів спеціальності 081 «Право». Уклад. В.М. Чернега, А.М. Бабюк. Київ-Тернопіль: КНУБА, ФО-П Шпак В.Б., 2022. 33 с.

Міжнародне публічне та приватне право сучасності: навчально-методичний посібник / Ю.Ю. Акіменко, О.О. Белогубова, К.В. Мануїлова, П.П. Войтович, О.К. Каненберг-Сандул. Львів: Видавець Кошовий Б.-П. О., 2023. 99 с.

Цибульська О.Ю. Міжнародне приватне право: навч.-метод. посіб. для бакалаврів спец. 293 «Міжнародне право» / О.Ю. Цибульська; за ред. Х.Н. Бехруза; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 59 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Законодавство України. Верховна Рада України: офіц. веб-портал. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>

Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (UNCITRAL). URL: <https://uncitral.un.org/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

Міжнародні видання:

Popko Y. International Private Law Relations of the State: Subjective Characteristic. *Legal horizons*. 2023. № 16 (1). С. 34-44.

The Law of Investment Treaties; 3rd Edition. Oxford University Press (April 18, 2021). 640 p.

Семінарське заняття 6 **ПРАВОЧИНИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ** **В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ**

Мета семінарського заняття: розгляд договірних і позадоговірних зобов'язань у міжнародному приватному праві, їх колізійного регулювання та механізмів вирішення спорів.

План

1. Правочини в міжнародному приватному праві: поняття, види та основні характеристики.
2. Колізійне регулювання правочинів, роль автономії волі сторін у виборі права, що застосовується.

3. Вимоги до форми правочинів, визначення права, що регулює форму угоди.
4. Договірні зобов'язання у міжнародному приватному праві, колізійні аспекти укладання, виконання та припинення міжнародних договорів.
5. Позадоговірні зобов'язання: делікти, зобов'язання із безпідставного збагачення та інші види позадоговірних відносин.
6. Врегулювання транскордонних спорів, що виникають із договірних і позадоговірних зобов'язань.
7. Захист прав і законних інтересів сторін у зобов'язальних правовідносинах.
8. Роль міжнародних договорів у регулюванні зобов'язань.

Теми рефератів та доповідей:

1. Колізійне регулювання правочинів у міжнародному приватному праві держав-членів ЄС.
2. Проблеми правозастосування у договірних зобов'язаннях у міжнародному приватному праві.
3. Вирішення міжнародних торговельних спорів шляхом альтернативних способів вирішення спорів.
4. Позадоговірні зобов'язання у міжнародному приватному праві: проблемні аспекти правового регулювання в Україні.
5. Уніфікація норм міжнародного договірного права.

Рекомендована література:

Нормативні акти:

Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003#Text.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів від 14 червня 1974 р. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 36. ст. 368, 34. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_002#Text.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про юрисдикційні імунітети держав та їх власності 2004. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_e50#Text

Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

Підручники, посібники, наукові праці:

Акіменко Ю.Ю., Белогубова О.О., Мануїлова К.В., Войтович П.П., Каленберг- Сандул, О.К. Міжнародне публічне та приватне право сучасності: навчально-методичний посібник. Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. 99 с.

Білоусов Є.М., Яковюк І.В. Міжнародне приватне право: підручник. Х.: Право, 2021. 408 с.
Вайцеховська О.Р., Руденко О.В. Міжнародне приватне право: загальна частина: навчально-методичний посібник. Х.: Право, 2023. 256 с
Фединяк Г.С., Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право: підручник. Вид. 8-ме, переобл. і допов. Київ: Алерта, 2021. 524 с.
Цибульська О.Ю. Міжнародне приватне право: навч.-метод. посіб. для бакалаврів спец. 293 «Міжнародне право»; за ред. Х.Н. Бехруза; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 59 с.

Допоміжна:

Мироненко І. Застосування ІНКОТЕРМС при складанні господарських угод. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2024. № 64. С. 203-213.
Міжнародне приватне право: методичні рекомендації з підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи для студентів спеціальності 081 «Право». Уклад. В.М. Чернега, А.М. Бабюк. Київ-Тернопіль: КНУБА, ФО-П Шпак В.Б., 2022. 33 с.
Міжнародне публічне та приватне право сучасності: навчально-методичний посібник / Ю.Ю. Акіменко, О.О. Белогубова, К.В. Мануїлова, П.П. Войтович, О.К. Каненберг-Сандул. Львів: Видавець Кошовий Б.-П. О., 2023. 99 с.
Цибульська О.Ю. Міжнародне приватне право: навч.-метод. посіб. для бакалаврів спец. 293 «Міжнародне право» / О.Ю. Цибульська; за ред. Х.Н. Бехруза; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 59 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Законодавство України. Верховна Рада України: офіц. веб-портал. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>

Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (UNCITRAL). URL: <https://uncitral.un.org/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

Міжнародні видання:

Popko Y. International Private Law Relations of the State: Subjective Characteristic. *Legal horizons*. 2023. № 16 (1). С. 34-44.

The Law of Investment Treaties; 3rd Edition. Oxford University Press (April 18, 2021). 640 p.

Семінарське заняття 7 ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Мета семінарського заняття: ознайомлення з особливостями регулювання трудових відносин із іноземним елементом, міжнародними стандартами та специфікою трудової міграції.

План

1. Загальна характеристика трудових відносин у сфері міжнародного приватного права, їх особливості.
2. Питання міжнародного регулювання трудових відносин, міжнародні договори та стандарти у цій сфері.
3. Особливості правового регулювання праці в міжнародно-правовій сфері.
4. Проблеми, пов'язані з працевлаштуванням іноземців на території України, специфіка трудових відносин українських громадян, які працюють за кордоном.

5. Регулювання праці співробітників міжнародних і міжурядових організацій.
6. Особливості правового статусу міжнародних службовців.

Теми рефератів та доповідей:

1. Регулювання працевлаштування іноземців в Україні.
2. Захист трудових прав мігрантів у міжнародному приватному праві.
3. Особливості трудових договорів у міжнародному приватному праві держав-членів ЄС.
4. Міжнародні організації та їхні стандарти трудових прав.
5. Трудові відносини у межах Європейського Союзу.

Рекомендована література:

Нормативні акти:

Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

Закон України «Про імміграцію» від 7 червня 2001 року № 2491-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 41. Ст. 197. 26. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2491-14#Text>.

Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24 лютого 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12>

Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

Конвенція з питань цивільного процесу 1954 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_083#Text

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003#Text.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів від 14 червня 1974 р. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 36. ст. 368. 34. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_002#Text.

Конвенція про угоди про вибір суду 2005 р. URL: <https://assets.hccch.net/docs/510bc238-7318-47ed-9ed5-e0972510d98b.pdf>

Конвенція про юрисдикцію, визнання та виконання судових рішень у цивільних та комерційних справах 2007 р. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2007:339:FULL&from=EN>

Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

Міжнародна конвенція про захист прав всіх трудящих-мігрантів та членів їх сімей 1990 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_203#Text

Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text

Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Підручники, посібники, наукові праці:

Акіменко Ю.Ю., Белогубова О.О., Мануїлова К.В., Войтович П.П., Каленберг- Сандул, О.К. Міжнародне публічне та приватне право сучасності: навчально-методичний посібник. Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. 99 с.

Білоусов Є.М., Яковюк І.В. Міжнародне приватне право: підручник. Х.: Право, 2021. 408 с.

Міжнародне приватне право: навчально-методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти першого

(бакалаврського) рівня; галузь знань - 08 «Право», спеціальність - 081 «Право»/ Укл.: Волошук О.Т. Чернівці, 2024. 60 с.

Міжнародне приватне право: особлива частина: навч.-метод. посіб. / О.Р. Вайцеховська, О.В. Руденко. Харків: Право, 2023. 520 с.

Фединяк Г.С., Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право: підручник. Вид. 8-ме, переобл. і допов. Київ: Алерта, 2021. 524 с.

Допоміжна:

Актуальні проблеми міжнародного приватного права: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня; галузь знань - 08 «Право», спеціальність - 081 «Право»/ Укл.: Волошук О.Т., Возняковська К.А., Біленець Д.А. Чернівці, 2024. 198 с.

Калинюк С.С. Сутність правового простору: національні та міжнародні засади. *Науковий Вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право, 2022. Випуск № 71. С. 348-355.

Матвєєва А.В. Актуальні трансформаційні процеси у міжнародному приватному праві. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2022. №1 (43). С. 64–72. URL: <https://journals.snu.edu.ua/index.php/app/article/view/365/346>

Цибульська О.Ю. Міжнародне приватне право: навч.-метод. посіб. для бакалаврів спец. 293 «Міжнародне право» / О.Ю. Цибульська; за ред. Х.Н. Бехруза; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 59 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Європейський Союз. URL: <http://europa.eu.int>

Європейський суд з прав людини. URL: <http://echr.coe.int>

Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>

Законодавство України. Верховна Рада України: офіц. веб-портал. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>

Міжнародні видання:

Dunoff J. et al. International Law: Norms, Actors, Process. Aspen Publishing, 2023. URL: <https://www.google.com/books?hl=uk&lr=&id=-bxeEAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR21&dq=International+law&ots=uHjJdkw6pG&sig=D4Um3mMpbDXb15xo8mmQ3bNznxg>

EU Cross-Border Succession Law; Edited by Stefania Bariatti, Professor of International Law, Ilaria Viarengo, Professor of International Law and Francesca C. Villata, Professor of International Law, University of Milan, Italy. 2022. 576 p.

Popko Y. International Private Law Relations of the State: Subjective Characteristic. *Legal horizons*. 2023. № 16 (1). С. 34-44.

Семінарське заняття 8 СІМЕЙНО-ШЛЮБНІ ВІДНОСИНИ У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Мета семінарського заняття: вивчення міжнародно-правових аспектів регулювання шлюбно-сімейних відносин у міжнародному приватному праві.

План

1. Правове регулювання питань, пов'язаних із шлюбом та сім'єю в міжнародному приватному праві.
2. Відмінності у підходах до регулювання шлюбно-сімейних відносин у правових системах різних країн.
3. Колізійні аспекти, які виникають при укладенні та розірванні шлюбу.

4. Особливості регулювання майнових відносин між подружжям у міжнародному приватному праві.
5. Правове регулювання міжнародного усиновлення та його наслідки.
6. Врегулювання аліментних зобов'язань у контексті міжнародного приватного права.

Теми рефератів та доповідей:

1. Колізійні питання укладення та розірвання шлюбу у державах-членах ЄС.
2. Правове регулювання міжнародного усиновлення у міжнародному приватному праві: проблемні аспекти.
3. Регулювання аліментних зобов'язань у міжнародному приватному праві держав-членів ЄС.
4. Захист прав дітей у міжнародних сімейних відносинах.
5. Визнання шлюбів, укладених за кордоном.

Рекомендована література:

Нормативні акти:

Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

Закон України «Про імміграцію» від 7 червня 2001 року № 2491-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 41. Ст. 197. 26. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2491-14#Text>.

Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24 лютого 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12>

Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

Конвенція з питань цивільного процесу 1954 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_083#Text

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003#Text.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів від 14 червня 1974 р. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 36. ст. 368. 34. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_002#Text.

Конвенція про угоди про вибір суду 2005 р. URL: <https://assets.hcch.net/docs/510bc238-7318-47ed-9ed5-e0972510d98b.pdf>

Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

Міжнародна конвенція про захист прав всіх трудящих-мігрантів та членів їх сімей 1990 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_203#Text

Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text

Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Підручники, посібники, наукові праці:

Акіменко Ю.Ю., Белогубова О.О., Мануїлова К.В., Войтович П.П., Каленберг-Сандул, О.К. Міжнародне публічне та приватне право сучасності: навчально-методичний посібник. Львів: Видавництво

Кошовий Б.-П.О., 2023. 99 с.

Білоусов Є.М., Яковюк І.В. Міжнародне приватне право: підручник. Х.: Право, 2021. 408 с.

Міжнародне приватне право: навчально-методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня; галузь знань - 08 «Право», спеціальність - 081 «Право»/ Укл.: Волошук О.Т. Чернівці, 2024. 60 с.

Міжнародне приватне право: особлива частина: навч.-метод. посіб. / О.Р. Вайцеховська, О.В. Руденко. Харків: Право, 2023. 520 с.

Фединяк Г.С., Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право: підручник. Вид. 8-ме, переобл. і допов. Київ: Алерта, 2021. 524 с.

Цивільне право України: навч. посіб. до складання вступ. випробування в магістратуру у форматі ЗНО / В.І. Борисова, К.Ю. Іванова, Б.П. Карнаух, Ю. Є. Ходико. Харків: Право, 2021. 396 с.

Цивільний процес: навч. посіб./ [О.Г. Бортнік, О.Л. Зайцев, В.А. Кройтор та ін.]; за заг. ред. проф. В.А. Кройтора; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2022. 336 с.

Допоміжна:

Актуальні проблеми міжнародного приватного права: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня; галузь знань - 08 «Право», спеціальність - 081 «Право»/ Укл.: Волошук О.Т., Возняковська К.А., Біленець Д.А. Чернівці, 2024. 198 с.

Дякович М.М. Сім'єйне право України: навчальний посібник. Харків: ЕКУС. 2022. 416 с.

Міжнародне приватне право: методичні рекомендації з підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи для студентів спеціальності 081 «Право». Уклад. В.М. Чернега, А.М. Бабюк. Київ-Тернопіль: КНУБА, ФО-П Шпак В.Б., 2022. 33 с.

Міжнародне публічне та приватне право сучасності: навчально-методичний посібник / Ю.Ю. Акіменко, О.О. Белогубова, К.В. Мануїлова, П.П. Войтович, О.К. Каненберг-Сандул. Львів: Видавництво Кошовий Б.-П. О., 2023. 99 с.

Фурса С.С. Посвідчення консулом шлюбних договорів: співвідношення норм Закону України «Про міжнародне приватне право» та міжнародних договорів. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2022. Вип. 2(43). С. 138-142.

Шкурська І.С. Деякі питання укладення шлюбу громадянина України з іноземним елементом. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 10. С. 240–243.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Європейський Союз. URL: <http://europa.eu.int>

Європейський суд з прав людини. URL: <http://echr.coe.int>

Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>

Законодавство України. Верховна Рада України: офіц. веб-портал. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>

Міжнародні видання:

Conflict of Laws: A Comparative Approach: 2nd edition; Gilles Cuniberti, Professor of Comparative and Private International Law, University of Luxembourg. 2022. 488 p.

EU Cross-Border Succession Law; Edited by Stefania Bariatti, Professor of International Law, Ilaria Viarengo, Professor of International Law and Francesca C. Villata, Professor of International Law, University of Milan, Italy. 2022. 576 p.

Popko Y. International Private Law Relations of the State: Subjective Characteristic. *Legal horizons*. 2023. № 16 (1). С. 34-44.

Семінарське заняття 9 СПАДКОВІ ВІДНОСИНИ

У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Мета семінарського заняття: дослідження правових аспектів спадкування за участю іноземного елемента, визначення застосовного

права та особливостей спадкових правовідносин у міжнародному приватному праві.

План

1. Спадкові правовідносини у міжнародному приватному праві, їх специфіка.
2. Колізійні питання у сфері спадкування за участю іноземного елементу.
3. Джерела правового регулювання спадкових відносин у міжнародному праві та їх характеристика.
4. Права іноземних громадян у сфері спадкування на території України.
5. Спадкові права громадян України за кордоном.
6. Особливості правового режиму відумерлого майна у міжнародному приватному праві.

Теми рефератів та доповідей:

1. Право іноземців на спадкування в Україні та українців за кордоном.
2. Визнання та виконання заповітів, складених в іншій країні.
3. Спадкування відумерлого майна у міжнародному приватному праві держав-членів ЄС.
4. Основні міжнародні договори у сфері спадкового права.
5. Вплив національних правових традицій на спадкові відносини у міжнародному приватному праві.

Рекомендована література:

Нормативні акти:

Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

Закон України «Про імміграцію» від 7 червня 2001 року № 2491-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 41. Ст. 197. 26. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2491-14#Text>.

Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24 лютого 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12>

Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

Конвенція з питань цивільного процесу 1954 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_083#Text

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003#Text.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів від 14 червня 1974 р. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 36. ст. 368. 34. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_002#Text.

Конвенція про угоди про вибір суду 2005 р. URL: <https://assets.hcch.net/docs/510bc238-7318-47ed->

9ed5-e0972510d98b.pdf

Конвенція про юрисдикцію, визнання та виконання судових рішень у цивільних та комерційних справах 2007 р. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2007:339:FULL&from=EN>

Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

Міжнародна конвенція про захист прав всіх трудящих-мігрантів та членів їх сімей 1990 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_203#Text

Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text

Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Підручники, посібники, наукові праці:

Акіменко Ю.Ю., Белогубова О.О., Мануїлова К.В., Войтович П.П., Каленберг-Сандул, О.К. Міжнародне публічне та приватне право сучасності: навчально-методичний посібник. Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. 99 с.

Білоусов Є.М., Яковюк І.В. Міжнародне приватне право: підручник. Х.: Право, 2021. 408 с.

Міжнародне приватне право: навчально-методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня; галузь знань - 08 «Право», спеціальність - 081 «Право»/ Укл.: Волошук О.Т. Чернівці, 2024. 60 с.

Міжнародне приватне право: особлива частина: навч.-метод. посіб. / О.Р. Вайцеховська, О.В. Руденко. Харків: Право, 2023. 520 с.

Фединак Г.С., Фединак Л.С. Міжнародне приватне право: підручник. Вид. 8-ме, переобл. і допов. Київ: Алерта, 2021. 524 с.

Цивільне право України: навч. посіб. до складання вступ. випробування в магістратуру у форматі ЗНО / В.І. Борисова, К.Ю. Іванова, Б.П. Карнаух, Ю. Є. Ходико. Харків: Право, 2021. 396 с.

Цивільний процес: навч. посіб./ [О.Г. Бортнік, О.Л. Зайцев, В.А. Кройтор та ін.]; за заг. ред. проф. В.А. Кройтора; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2022. 336 с.

Допоміжна:

Актуальні проблеми міжнародного приватного права: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня; галузь знань - 08 «Право», спеціальність - 081 «Право»/ Укл.: Волошук О.Т., Возняковська К.А., Біленець Д.А. Чернівці, 2024. 198 с.

Михайлів М.О. Правове регулювання відносин спадкування в міжнародному приватному праві: монографія. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка. 2022. 520 с.

Міжнародне приватне право: методичні рекомендації з підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи для студентів спеціальності 081 «Право». Уклад. В.М. Чернега, А.М. Бабюк. Київ-Тернопіль: КНУБА, ФО-П Шпак В.Б., 2022. 33 с.

Міжнародне публічне та приватне право сучасності: навчально-методичний посібник / Ю.Ю. Акіменко, О.О. Белогубова, К.В. Мануїлова, П.П. Войтович, О.К. Каненберг-Сандул. Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. 99 с.

Правове регулювання відносин спадкування в міжнародному приватному праві / М.О. Михайлів; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 519 с.

Сарай Р.Д., Калинок С.С., Тимків Д. Ю. Кодифікація міжнародного права: теоретичні аспекти. *Науковий Вісник УжНУ*. Серія: «Право». 2021, Вип. 63. С. 312-318.

Спадкове право кризь призму судової практики: монографія; за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2021. 536 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Європейський Союз. URL: <http://europa.eu.int>

Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>

Законодавство України. Верховна Рада України: офіц. веб-портал. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>

Міжнародні видання:

Conflict of Laws: A Comparative Approach: 2nd edition; Gilles Cuniberti, Professor of Comparative and Private International Law, University of Luxembourg. 2022. 488 p.

EU Cross-Border Succession Law; Edited by Stefania Bariatti, Professor of International Law, Ilaria Viarengo, Professor of International Law and Francesca C. Villata, Professor of International Law, University of Milan, Italy. 2022. 576 p.

Popko Y. International Private Law Relations of the State: Subjective Characteristic. *Legal horizons*. 2023. № 16 (1). С. 34-44.

Семінарське заняття 10 **МІЖНАРОДНИЙ ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС**

Мета семінарського заняття: ознайомлення з механізмами здійснення міжнародного цивільного процесу, зокрема питаннями юрисдикції, судової підсудності та виконання іноземних судових рішень.

План

1. Роль і значення міжнародного цивільного процесу у рамках міжнародного приватного права.
2. Основні поняття та загальні принципи міжнародного цивільного процесу.
3. Джерела, які регулюють міжнародний цивільний процес.
4. Правовий статус іноземних осіб у межах цивільного процесу.
5. Питання міжнародної юрисдикції цивільних справ за участю іноземного елемента.
6. Проблеми виконання іноземних судових доручень.
7. Актуальні питання визнання та примусового виконання іноземних судових рішень у національних правових системах.

Теми рефератів та доповідей:

1. Принципи міжнародного цивільного процесу.
2. Колізійні питання міжнародної судової юрисдикції.
3. Особливості участі іноземців у цивільному процесі в Україні.
4. Судові доручення в міжнародному приватному праві.
5. Проблеми міжнародного співробітництва у цивільних справах.

Рекомендована література:

Нормативні акти:

Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>

Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24 лютого 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12>

Конвенція з питань цивільного процесу 1954 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_083#Text

Конвенція про визнання та виконання іноземних судових рішень у цивільних або торгівельних справах 2019 р. URL: <https://assets.hcch.net/docs/806e290ebbd8-413d-b15e-8e3e1bf1496d.pdf>

Конвенція про угоди про вибір суду 2005 р. URL: <https://assets.hcch.net/docs/510bc238-7318-47ed-9ed5-e0972510d98b.pdf>

Конвенція про юрисдикцію, визнання та виконання судових рішень у цивільних та комерційних справах 2007 р. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2007:339:FULL&from=EN>

Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

Підручники, посібники, наукові праці:

Акіменко Ю.Ю., Белогубова О.О., Мануїлова К.В., Войтович П.П., Каленберг-Сандул, О.К. Міжнародне публічне та приватне право сучасності: навчально-методичний посібник. Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. 99 с.

Білоусов Є.М., Яковюк І.В. Міжнародне приватне право: підручник. Х.: Право, 2021. 408 с.

Федияк Г.С., Федияк Л.С. Міжнародне приватне право: підручник. Вид. 8-ме, переобл. і допов. Київ: Алерта, 2021. 524 с.

Цибульська О.Ю. Міжнародне приватне право: навч.-метод. посіб. для бакалаврів спец. 293 «Міжнародне право»; за ред. Х.Н. Бехруза; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 59 с.

Цивільне право України: навч. посіб. до складання вступ. випробування в магістратуру у форматі ЗНО / В.І. Борисова, К.Ю. Іванова, Б.П. Карнаух, Ю. Є. Ходико. Харків: Право, 2021. 396 с.

Цивільний процес: навч. посіб./ [О.Г. Бортнік, О.Л. Зайцев, В.А. Кройтор та ін.]; за заг. ред. проф. В.А. Кройтора; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2022. 336 с.

Допоміжна:

Актуальні проблеми міжнародного приватного права: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня; галузь знань - 08 «Право», спеціальність - 081 «Право»/ Укл.: Волощук О.Т., Возняковська К.А., Біленець Д.А. Чернівці, 2024. 198 с.

Волощук О.Т., Гетманцев М.О. Порушення публічного порядку ЄС як підстава відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень на територіях держав-членів ЄС. *Юридична Україна*. № 7. 2022. С. 33-42.

Волощук О.Т., Гетманцев М.О. Принцип національної автономії та принцип необхідності ефективного застосування права ЄС при вирішенні спорів в міжнародних комерційних арбітражах: проблеми співвідношення. *Юридична Україна*. № 6. 2022. С. 19-25.

Міжнародне публічне та приватне право сучасності: навчально-методичний посібник / Ю.Ю. Акіменко, О.О. Белогубова, К.В. Мануїлова, П.П. Войтович, О.К. Каненберг-Сандул. Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. 99 с.

Цибульська О.Ю. Міжнародне приватне право: навч.-метод. посіб. для бакалаврів спец. 293 «Міжнародне право» / О.Ю. Цибульська; за ред. Х.Н. Бехруза; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 59 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Гаазька конференція з міжнародного приватного права. URL: <https://www.hcch.net/en/home>
Європейський Союз. URL: <http://europa.eu.int>

Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>
Законодавство України. Верховна Рада України: офіц. веб-портал. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>

Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (UNCITRAL). URL: <https://uncitral.un.org/>

Міжнародні видання:

Conflict of Laws: A Comparative Approach: 2nd edition; Gilles Cuniberti, Professor of Comparative and Private International Law, University of Luxembourg. 2022. 488 p.

International Investment Law and Arbitration. Cambridge University Press; 2nd edition (April 22, 2021). 682 p.

Семінарське заняття 11

МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ АРБІТРАЖ

Мета семінарського заняття: вивчення міжнародного комерційного арбітражу як механізму вирішення спорів у сфері міжнародної торгівлі, його особливостей, принципів та основних міжнародних актів.

План

1. Міжнародний комерційний арбітраж як один із найефективніших способів вирішення міжнародних комерційних спорів.
2. Значення і місце інституту міжнародного комерційного арбітражу у міжнародному приватному праві.
3. Поняття, правова природа та класифікація видів міжнародного комерційного арбітражу.
4. Уніфікація правил комерційного арбітражу на основі міжнародних договорів та угод.
5. Особливості застосування міжнародних регламентів та Типового закону ЮНСІТРАЛ про міжнародний комерційний арбітраж.
6. Арбітражна угода: її правова природа та компетенція арбітражу.
7. Види арбітражних рішень, проблеми, пов'язані з їх виконанням.

Теми рефератів та доповідей:

1. Арбітражна угода: доктринальні підходи до розуміння правової природи.
2. Порівняльний аналіз судового розгляду та арбітражного вирішення спорів.
3. Роль ЮНСІТРАЛ у регулюванні міжнародного комерційного арбітражу.
4. Виконання рішень міжнародних комерційних арбітражів.
5. Особливості діяльності Міжнародного комерційного арбітражного суду при ТПП України.

Рекомендована література:

Нормативні акти:

Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>

Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24 лютого 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12>

Конвенція з питань цивільного процесу 1954 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_083#Text

Конвенція про визнання та виконання іноземних судових рішень у цивільних або торгівельних справах 2019 р. URL: <https://assets.hcch.net/docs/806e290ebbd8-413d-b15e-8e3e1bf1496d.pdf>

Конвенція про угоди про вибір суду 2005 р. URL: <https://assets.hcch.net/docs/510bc238-7318-47ed-9ed5-e0972510d98b.pdf>

Конвенція про юрисдикцію, визнання та виконання судових рішень у цивільних та комерційних справах 2007 р. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=OJ.L:2007:339:FULL&from=EN>

Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

Підручники, посібники, наукові праці:

Акіменко Ю.Ю., Белогубова О.О., Мануїлова К.В., Войтович П.П., Каленберг-Сандул, О.К. Міжнародне публічне та приватне право сучасності: навчально-методичний посібник. Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. 99 с.

Білоусов Є.М., Яковюк І.В. Міжнародне приватне право: підручник. Х.: Право, 2021. 408 с.

Фединяк Г.С., Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право: підручник. Вид. 8-ме, переобл. і допов. Київ: Алерта, 2021. 524 с.

Цибульська О.Ю. Міжнародне приватне право: навч.-метод. посіб. для бакалаврів спец. 293 «Міжнародне право»; за ред. Х.Н. Бехруза; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 59 с.

Цивільне право України: навч. посіб. до складання вступ. випробування в магістратуру у форматі ЗНО / В.І. Борисова, К.Ю. Іванова, Б.П. Карнаух, Ю. Є. Ходико. Харків: Право, 2021. 396 с.

Цивільний процес: навч. посіб./ [О.Г. Бортнік, О.Л. Зайцев, В.А. Кройтор та ін.]; за заг. ред. проф. В.А. Кройтора; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2022. 336 с.

Допоміжна:

Волощук О.Т., Гетманцев М.О. Арбітрабельність комерційних спорів у світлі права Європейського Союзу. *Юридична Україна*. 2022. № 5. С. 40-47.

Волощук О.Т., Гетманцев М.О. Інституційні арбітражі: поняття, специфічні риси та особливості правового регулювання організації та діяльності. *Юридична Україна*. 2023. № 3. С. 30-38. URL: [file:///C:/Users/User/Downloads/YurUkr-3_2023_ok%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/YurUkr-3_2023_ok%20(1).pdf)

Волощук О.Т., Гетманцев М.О. Міжнародні інституційні арбітражі: специфічні риси та види. *Юридична Україна*. 2023. № 4. С. 26-33. URL: [file:///C:/Users/User/Downloads/YurUkr-3_2023_ok%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/YurUkr-3_2023_ok%20(1).pdf)

Волощук О.Т., Гетманцев М.О. Порушення публічного порядку ЄС як підстава відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень на територіях держав-членів ЄС. *Юридична Україна*. № 7. 2022. С. 33-42.

Міжнародний комерційний арбітраж: навчально-методичний посібник/ С.С. Андрейченко, О.Т. Волощук, К.В. Громовенко, В.Ю. Колесник. Одеса: Фенікс, 2021. 143 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Законодавство України. Верховна Рада України: офіц. веб-портал. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>

Міжнародна торгова палата (ICC). URL: <https://iccwbo.org/>

Міжнародний комерційний арбітражний суд при ТПП України. URL: <https://icac.org.ua/>

Міжнародний центр врегулювання інвестиційних спорів (ICSID). URL: <https://icsid.worldbank.org/>

Міжнародні видання:

International Arbitration: Law and Practice; 3rd edition. Wolters Kluwer. (June 7, 2021). 616 p.
International Commercial Arbitration. A Comparative Introduction: monography; Principles of Commercial Law series Franco Ferrari, Friedrich Rosenfeld and John Fellas. USA: Elgar Publishing, Incorporated, Edward, Massachusetts. 2023. 288 p.
International Commercial Arbitration. Thomson West. 2022. 808 p.
International Investment Law and Arbitration. Cambridge University Press; 2nd edition (April 22, 2021). 682 p.

3. ВАРІАНТИ ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ КУРСУ

3.1. Блок завдань для самостійної роботи

Тема 1.

1. Міжнародне приватне право: основні доктринальні підходи до розуміння природи та сутності.
2. Генеза міжнародного приватного права.
3. Взаємодія норм та інститутів міжнародного публічного та міжнародного приватного права у створенні умов розвитку міжнародної співпраці в різних галузях.

Тема 2.

1. Поняття та система джерел в міжнародному приватному праві.
2. Система джерел міжнародного приватного права в країнах романо-германської правової системи.
3. Система джерел міжнародного приватного права в країнах англо-американської правової системи.

Тема 3.

1. Основні підходи до розуміння сутності та природи колізій міжнародного приватного права.
2. Класифікація норм міжнародного приватного права.
3. Поняття та специфіка формул прикріплення у міжнародному приватному праві.

Тема 4.

1. Правосуб'єктність учасників міжнародних відносин, ускладнених іноземним елементом.
2. ТНК як суб'єкти міжнародного приватного права.
3. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права.

Тема 5.

1. Поняття та зміст права власності.
2. Особливості правового регулювання питань власності в міжнародному приватному праві.

3. Міжнародне інвестиційне право: публічно-правові та приватноправові аспекти.

Тема 6.

1. Договір міжнародної купівлі-продажу товарів.
2. Поняття міжнародних перевезень.
3. Міжнародні змішані перевезення.

Тема 7.

1. Основні засади правового регулювання трудових відносин з іноземним елементом.
2. Трудові права та праця іноземців та осіб без громадянства в Україні у світлі міжнародних трудових стандартів МОП.
3. Відшкодування шкоди працівникові в Україні і за кордоном. Досвід держав-членів ЄС.

Тема 8.

1. Укладення шлюбу з іноземною особою.
2. Розірвання шлюбу з іноземним елементом.
3. Аліментні зобов'язання в міжнародному приватному праві.

Тема 9.

1. Поняття та природа відносин спадкування в міжнародному приватному праві.
2. Набуття спадщини за кордоном.
3. Набуття спадщини іноземцем в Україні.

Тема 10.

1. Сутність, роль та призначення міжнародного цивільного процесу.
2. Основні засади міжнародного цивільного процесу.
3. Виконання іноземних судових рішень.

Тема 11.

1. Арбітражний порядок вирішення комерційних спорів у системі альтернативних способів вирішення спорів.
2. Роль державного суду в перегляді арбітражного рішення (скасування) та забезпеченні виконання іноземного арбітражного рішення.
3. Виконання іноземних арбітражних рішень в Україні.

3.2. Блок кейсів та практичних завдань

Тема 1. ПОНЯТТЯ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

Варіант 1 (Кейс): Компанія «TechGlobal» (США) уклала контракт на постачання програмного забезпечення для української компанії «Інновація». Виникла суперечка щодо якості виконаних робіт. Визначте:

1. Чи є в цьому правовідношенні іноземний елемент?
2. До якої правової системи воно належить?
3. Якими методами може регулюватися цей спір у МПП?

Обґрунтуйте відповідь.

Варіант 2 (Практичне завдання): Проаналізуйте судову практику щодо застосування міжнародного приватного права в Україні. Визначте основні тенденції та проблеми, з якими стикаються суди. Обґрунтуйте відповідь.

Тема 2. ДЖЕРЕЛА (ФОРМИ)

МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

Варіант 1 (Кейс): Фізична особа (громадянин Німеччини) подає позов до українського суду щодо стягнення боргу за договором, укладеним у Франції. Визначте, які джерела міжнародного приватного права можуть бути застосовані в цьому випадку. Обґрунтуйте відповідь.

Варіант 2 (Практичне завдання): Проаналізуйте положення міжнародного договору (наприклад, Конвенції Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 року) та визначте його місце в системі джерел міжнародного приватного права. Обґрунтуйте відповідь.

Тема 3. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Варіант 1 (Кейс): Громадянин Канади помер, залишивши заповіт, складений у США. Його нерухомість знаходиться в Україні. Визначте, яке право буде застосовуватися до спадкування цього майна. Обґрунтуйте відповідь.

Варіант 2 (Практичне завдання): Розробіть алгоритм визначення застосовного права у міжнародному приватному праві, виходячи з різних критеріїв (особистий закон, закон місця знаходження майна, автономія волі сторін тощо). Обґрунтуйте відповідь.

Тема 4. СУБ'ЄКТИ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

Варіант 1 (Кейс): Міжнародна компанія «GlobalTech» хоче зареєструвати представництво в Україні. Який закон буде регулювати її правосуб'єктність? Обґрунтуйте відповідь.

Варіант 2 (Практичне завдання): Дослідіть правовий статус іноземних юридичних осіб в Україні та підготуйте порівняльний аналіз із законодавством ЄС. Обґрунтуйте відповідь.

Тема 5. ПРАВО ВЛАСНОСТІ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Варіант 1 (Кейс): Громадянин Польщі купує квартиру в Іспанії через онлайн-платформу. Яке право буде регулювати цю угоду? Обґрунтуйте відповідь.

Варіант 2 (Практичне завдання): Проаналізуйте міжнародно-правові норми, що регулюють питання реституції культурних цінностей. Обґрунтуйте відповідь.

Тема 6. ПРАВОЧИНИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Варіант 1 (Кейс): Компанія з Великої Британії уклала договір із українським підприємством про постачання товарів. У договорі не зазначено застосовне право. Яке законодавство буде використовуватися у випадку спору? Обґрунтуйте відповідь.

Варіант 2 (Практичне завдання): Проаналізуйте міжнародні договори України, що регулюють договірні зобов'язання. Обґрунтуйте відповідь.

Тема 7. ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Варіант 1 (Кейс): Українська компанія наймає громадянина Франції на роботу в Німеччині. Яке право регулюватиме цей трудовий договір? Обґрунтуйте відповідь.

Варіант 2 (Практичне завдання): Дослідіть законодавство України щодо прав іноземних працівників та порівняйте його з нормами ЄС. Обґрунтуйте відповідь.

Тема 8. СІМЕЙНО-ШЛЮБНІ ВІДНОСИНИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Варіант 1 (Кейс): Українка вийшла заміж за громадянина Канади у Франції. Вони проживають у США, але хочуть розлучитися в Україні. Де і за яким законодавством буде розглядатися справа? Обґрунтуйте відповідь.

Варіант 2 (Практичне завдання): Проаналізуйте Гаазьку конвенцію про міжнародне усиновлення та визначте її вплив на правозастосування в Україні. Обґрунтуйте відповідь.

Тема 9. СПАДКОВІ ВІДНОСИНИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Варіант 1 (Задача): Громадянин Італії залишив спадок у вигляді нерухомості в Україні. Яке право буде застосовуватися? Обґрунтуйте відповідь.

Варіант 2 (Практичне завдання): Проаналізуйте міжнародні договори, що регулюють спадкування, та визначте їхню роль у вирішенні міжнародних спадкових спорів. Обґрунтуйте відповідь.

Тема 10. МІЖНАРОДНИЙ ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Варіант 1 (Кейс): Громадянин США подає позов до суду України щодо боргу за договором, укладеним у Франції. Яке право буде застосоване? Обґрунтуйте відповідь.

Варіант 2 (Практичне завдання): Дослідіть механізм визнання та виконання іноземних судових рішень в Україні. Обґрунтуйте відповідь.

Тема 11. МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ АРБІТРАЖ

Варіант 1 (Кейс): Українська компанія подала позов до Лондонського арбітражу проти китайського партнера. Як буде виконуватись арбітражне рішення в Китаї? Обґрунтуйте відповідь.

Варіант 2 (Практичне завдання): Проаналізуйте Нью-Йоркську конвенцію 1958 року про визнання і виконання іноземних арбітражних рішень. Обґрунтуйте відповідь.

3.3. Блок тестових завдань

Тема 1. ПОНЯТТЯ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

1. Який елемент є обов'язковим у правовідносинах, що регулюються МПП?

- а) Державний контроль
- б) Іноземний елемент
- в) Принцип суверенітету
- г) Принцип екстериторіальності

2. Який метод регулювання є основним у МПП?

- а) Диспозитивний
- б) Імперативний
- в) Колізійно-правовий
- г) Адміністративний

3. Що означає поняття «іноземний елемент» у МПП?

- а) Участь іноземного громадянина
- б) Місцезнаходження об'єкта правовідносин за кордоном
- в) Виникнення правовідносин відповідно до іноземного права
- г) Усі перелічені варіанти

4. Яке право застосовується в МПП у разі відсутності вибору сторін?

- а) Місця укладення договору
- б) Особистий закон сторін
- в) Національне право країни кредитора
- г) Право, яке є найбільш сприятливим для боржника

5. До якої правової системи належить МПП?

- а) До міжнародного публічного права
- б) До внутрішньодержавного права
- в) До правової системи ЄС
- г) До англосаксонської системи права

Тема 2. ДЖЕРЕЛА (ФОРМИ) МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

1. Яке джерело МПП є найавторитетнішим?

- а) Судові рішення
- б) Міжнародні договори
- в) Доктрина
- г) Звичай

2. Що є основним міжнародним договором у сфері МПП?

- а) Гаазькі конвенції
- б) Вашингтонська конвенція
- в) Конвенція про права дитини
- г) Конвенція про боротьбу з корупцією

3. Судова практика як джерело МПП є найбільш поширеною у:

- а) Країнах континентального права
- б) Країнах англосаксонської системи права

- в) Азійських країнах
- г) Африканських країнах
- 4. Яке з наведених джерел не є обов'язковим для застосування судами?
 - а) Міжнародні договори
 - б) Національне законодавство
 - в) Доктрина
 - г) Судова практика
- 5. Що таке міжнародний звичай?
 - а) Загальновизнана практика, яка використовується як норма права
 - б) Законодавчий акт міжнародної організації
 - в) Норма, закріплена в міжнародному договорі
 - г) Судове рішення міжнародного суду

Тема 3. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ В МПП

- 1. Яка структура колізійної норми?
 - а) Гіпотеза, диспозиція, санкція
 - б) Обсяг і прив'язка
 - в) Об'єкт і суб'єкт
 - г) Правила та винятки
- 2. Який принцип визначає право, що застосовується до правовідносин із іноземним елементом?
 - а) Принцип законності
 - б) Автономія волі сторін
 - в) Принцип диспозитивності
 - г) Суверенітет держав
- 3. Що таке відсилання в МПП?
 - а) Передача справи в іншу юрисдикцію
 - б) Визначення права іншої держави як застосовного
 - в) Судове доручення
 - г) Визнання рішення іноземного суду
- 4. Яке з наведених понять означає обмеження застосування іноземного права?
 - а) Автономія волі сторін
 - б) Публічний порядок
 - в) Судова практика
 - г) Доктрина
- 5. Відсилання може бути:
 - а) Тільки первинним
 - б) Первинним і вторинним
 - в) Лише одностороннім
 - г) Лише двостороннім

Тема 4. СУБ'ЄКТИ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

- 1. Які суб'єкти можуть брати участь у правовідносинах, що регулюються МПП?
 - а) Фізичні особи

- б) Юридичні особи
 - в) Держави
 - г) Усі перелічені варіанти
2. Що є основним критерієм визначення особистого закону фізичної особи?
- а) Місце народження
 - б) Громадянство або місце проживання
 - в) Національність
 - г) Законодавство країни перебування
3. Яке право визначає правосуб'єктність юридичної особи?
- а) Закон країни діяльності
 - б) Закон країни інкорпорації (утворення)
 - в) Закон країни, де розташований основний актив компанії
 - г) Закон держави, де перебувають акціонери
4. Який принцип лежить в основі правового статусу держави в МПП?
- а) Принцип імунітету держави
 - б) Принцип автономії волі
 - в) Принцип диспозитивності
 - г) Принцип екстериторіальності
5. Яка міжнародна організація найбільш активно займається гармонізацією норм МПП?
- а) ООН
 - б) Гаазька конференція з міжнародного приватного права
 - в) Європейський Союз
 - г) Рада Європи

Тема 5. ПРАВО ВЛАСНОСТІ

В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

1. Яке право застосовується до нерухомого майна в МПП?
- а) Право країни громадянства власника
 - б) Право країни, де розташоване майно
 - в) Право країни реєстрації власника
 - г) Право країни, де був укладений договір
2. Яке основне джерело регулює міжнародний захист інтелектуальної власності?
- а) Бернська конвенція
 - б) Вашингтонська конвенція
 - в) Гаазька конвенція
 - г) Нью-Йоркська конвенція
3. Як регулюється право власності на рухоме майно в МПП?
- а) Правом місця перебування майна
 - б) Правом громадянства власника
 - в) Правом країни, де був укладений договір
 - г) Правом Європейського Союзу
4. У яких випадках до права власності може застосовуватися публічний порядок?
- а) Якщо іноземна норма суперечить основним принципам права країни суду

- б) Якщо суддя не погоджується з нормами іноземного права
 - в) Якщо одна із сторін спору є громадянином іншої держави
 - г) Якщо майно перебуває в іншій країні
5. Що таке реституція культурних цінностей?
- а) Повернення незаконно вивезених культурних об'єктів їхнім законним власникам
 - б) Визнання прав власності на майно
 - в) Конфіскація майна державою
 - г) Захист прав власників творів мистецтва

Тема 6. ПРАВОЧИННИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

1. Який принцип визначає право, що регулює договірні зобов'язання?
 - а) Автономія волі сторін
 - б) Принцип територіальності
 - в) Принцип національного режиму
 - г) Принцип диспозитивності
2. Якщо в міжнародному контракті не обране застосовне право, яке право буде використовуватися?
 - а) Законодавство країни покупця
 - б) Законодавство країни продавця
 - в) Законодавство країни, де підписано договір
 - г) Законодавство країни, де спір розглядається
3. Що є основним міжнародним актом, що регулює міжнародні комерційні контракти?
 - а) Бернська конвенція
 - б) Віденська конвенція 1980 року про договори міжнародної купівлі-продажу товарів
 - в) Нью-Йоркська конвенція
 - г) Гаазька конвенція
4. Яке право застосовується до форми правочину?
 - а) Право місця його укладення
 - б) Право країни громадянства сторін
 - в) Право країни, де має бути виконаний договір
 - г) Право країни, де розглядається спір
5. Який вид зобов'язань виникає незалежно від волевиявлення сторін?
 - а) Договірні
 - б) Позадоговірні (деліктні)
 - в) Односторонні
 - г) Адміністративні

Тема 7. ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

1. Яке право застосовується до трудового договору з іноземним елементом?
 - а) Обране сторонами право
 - б) Право країни громадянства працівника
 - в) Право країни громадянства роботодавця

- г) Право країни реєстрації компанії
- 2. Якщо сторони не обрали право, яке право застосовується до трудового договору?
 - а) Право країни, де був укладений договір
 - б) Право країни, де виконується робота
 - в) Право країни, де зареєстрований роботодавець
 - г) Право країни працівника
- 3. Яка міжнародна організація займається питаннями трудового права?
 - а) ЮНЕСКО
 - б) СОТ
 - в) МОП (Міжнародна організація праці)
 - г) ООН
- 4. Яке з наведених тверджень є правильним?
 - а) Україна ратифікувала низку конвенцій МОП
 - б) Трудові договори регулюються виключно національним законодавством
 - в) Усі міжнародні трудові договори регулюються єдиним правом
 - г) Роботодавець завжди має право обирати застосовне право
- 5. Що означає принцип рівного ставлення до працівників у МПП?
 - а) Працівники іноземного походження повинні мати меншу оплату
 - б) Забезпечення рівних умов праці для місцевих і іноземних працівників
 - в) Іноземні працівники не мають трудових прав
 - г) Лише місцеві працівники мають право на соціальні гарантії

Тема 8. СІМЕЙНО-ШЛЮБНІ ВІДНОСИНИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

- 1. Яке право застосовується до укладення шлюбу?
 - а) Право країни народження подружжя
 - б) Право країни, де укладається шлюб
 - в) Право країни, де проживає наречений
 - г) Право країни громадянства нареченої
- 2. Яке право застосовується до розірвання шлюбу між громадянами різних країн?
 - а) Право країни спільного місця проживання подружжя
 - б) Право країни громадянства одного з подружжя
 - в) Завжди право країни суду
 - г) Право країни, де був укладений шлюб
- 3. Як визначається право, що застосовується до майнових відносин подружжя?
 - а) Виключно за законом країни суду
 - б) За особистим законом подружжя або за їхнім вибором
 - в) Виключно за законом країни реєстрації шлюбу
 - г) За законом країни народження одного з подружжя
- 4. Яке міжнародне право регулює питання усиновлення дітей іноземцями?
 - а) Гаазька конвенція про міжнародне усиновлення
 - б) Конвенція про права дитини
 - в) Угода про визнання актів цивільного стану

г) Законодавство ЄС

5. Яке право застосовується до аліментних зобов'язань?

а) Тільки право країни боржника

б) Право країни, де проживає утриманець

в) Право країни укладення шлюбу

г) Право країни, де працює боржник

Тема 9. СПАДКОВІ ВІДНОСИНИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

1. Яке право застосовується до спадкування рухомого майна?

а) Право країни, де розташоване майно

б) Особистий закон спадкодавця

в) Право країни, де зареєстрований спадкоємець

г) Право країни місця смерті спадкодавця

2. Яке право застосовується до спадкування нерухомого майна?

а) Право країни, де воно розташоване

б) Право країни спадкоємця

в) Особистий закон спадкодавця

г) Закон країни суду

3. Чи визнаються заповіді, складені в іншій країні?

а) Так, якщо вони відповідають вимогам міжнародного права

б) Ні, кожна країна визнає лише свої заповіді

в) Лише якщо спадкоємці проживають у цій країні

г) Тільки якщо спадкоємець є громадянином тієї ж країни

4. Яке міжнародне право регулює спадкові відносини?

а) Гаазька конвенція про колізійні норми у сфері спадкування

б) Конвенція ООН про право спадкування

в) Європейська конвенція про спадкування

г) Бернська конвенція

5. Що означає «відумерле майно»?

а) Майно, яке передається за законом

б) Майно, передане у спадок

в) Майно, що не має спадкоємців і переходить у власність держави

г) Майно, щодо якого ведеться судовий спір

Тема 10. МІЖНАРОДНИЙ ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

1. Яке право застосовується до розгляду цивільних справ із іноземним елементом?

а) Право країни суду (lex fori)

б) Право країни відповідача

в) Право країни позивача

г) Право Європейського Союзу

2. Що таке екзекватура?

а) Визнання іноземного громадянства

б) Процедура визнання та примусового виконання іноземного судового рішення

в) Судове доручення

- г) Вирішення спору арбітражем
- 3. Що визначає міжнародну юрисдикцію цивільної справи?
 - а) Законодавство країни позивача
 - б) Законодавство країни суду, де подано позов
 - в) Місце укладення договору
 - г) Законодавство відповідача
- 4. Що регулює Гаазька конвенція 1965 року?
 - а) Вручення судових та позасудових документів за кордоном
 - б) Торговельні спори
 - в) Трудові відносини
 - г) Питання оподаткування
- 5. Яка судова система розглядає міжнародні приватноправові спори?
 - а) Національні суди
 - б) Міжнародний суд ООН
 - в) Суд ЄС
 - г) Європейський суд з прав людини

Тема 11. МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ АРБІТРАЖ

- 1. Що таке міжнародний комерційний арбітраж?
 - а) Судова система міжнародного рівня
 - б) Альтернативний спосіб вирішення спорів між сторонами з різних держав
 - в) Державний орган із розгляду комерційних спорів
 - г) Форма адміністративного контролю за міжнародними контрактами
- 2. Який міжнародний документ регулює виконання арбітражних рішень?
 - а) Нью-Йоркська конвенція 1958 року
 - б) Гаазька конвенція про міжнародний комерційний арбітраж
 - в) Бернська конвенція
 - г) Римський статут
- 3. Що є ключовим елементом арбітражного розгляду?
 - а) Арбітражна угода між сторонами
 - б) Указ президента країни
 - в) Договір між державами
 - г) Рішення Верховного Суду
- 4. Яка установа здійснює міжнародний арбітраж у межах України?
 - а) Верховний Суд
 - б) Міжнародний комерційний суд України
 - в) Міжнародний комерційний арбітражний суд при ТПП України
 - г) Антимонопольний комітет
- 5. Які спори розглядає міжнародний комерційний арбітраж?
 - а) Спори, що виникають із комерційних правовідносин між сторонами з різних держав
 - б) Виключно спори між фізичними особами
 - в) Виключно спори щодо державної власності
 - г) Спори щодо міжнародних військових контрактів

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

Нормативні акти:

Генеральна угода з тарифів і торгівлі, 1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_003.

Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>

Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН, 1970 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_569.

Заключний акт НБСЄ, 1975 р. URL: http://zakon.nau.ua/doc/?code=994_055.

Закон України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» від 8 липня 2011 р. № 3671-VI. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 16. Ст. 146 14. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text>.

Закон України «Про громадянство України» від 18 січня 2001 року № 2235-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 13. Ст. 65. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text>.

Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

Закон України «Про імміграцію» від 7 червня 2001 року № 2491-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 41. Ст. 197. 26. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2491-14#Text>.

Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24 лютого 1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12>

Закон України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 року 1906-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 50. Ст. 540. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>

Закон України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України» від 21 січня 1994 року 3857-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 18. Ст. 101 35. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3857-12#Text>.

Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22 вересня 2011 р. № 3773-VI. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 19-20. Ст. 179. 36. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>.

Закон України «Про ратифікацію Конвенції про міжнародні автомобільні перевезення пасажирів і багажу» від 8 квітня 1999 року № 581-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 19. Ст. 179 42. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/581-14#Text>.

Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р.

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

Кодекс торговельного мореплавства України: Закон України від 23.05.1995 р.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-вр#Text>

Конвенція з питань цивільного процесу 1954 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_083#Text

Конвенція ООН з морського права, 1982 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_057.

Конвенція ООН про морські перевезення вантажів, 1978 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_391

Конвенція ООН про статус біженців, 1951 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_011.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003#Text.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів від 14 червня 1974 р. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 36. ст. 368. 34. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_002#Text.

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про юрисдикційні імунітети держав та їх власності 2004. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_e50#Text

Конвенція про визнання та виконання іноземних судових рішень у цивільних або торговельних справах 2019 р. URL: <https://assets.hcch.net/docs/806e290ebbd8-413d-b15e-8e3e1bf1496d.pdf>

Конвенція про статус апатридів 1954 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_232#Text

Конвенція про угоди про вибір суду 2005 р. URL: <https://assets.hcch.net/docs/510bc238-7318-47ed-9ed5-e0972510d98b.pdf>

Конвенція про юрисдикцію, визнання та виконання судових рішень у цивільних та комерційних справах 2007 р. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2007:339:FULL&from=EN>

Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

Міжнародна конвенція про захист прав всіх трудящих-мігрантів та членів їх сімей 1990 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_203#Text

Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text

Принципи про вибір права в міжнародних комерційних контрактах 2015 р. URL: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=135>

Статут ООН, 1945 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_010.

Угода про заснування Світової організації торгівлі 1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_060#Text

Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності 1992 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_076#Text

Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

Підручники, посібники, наукові праці:

Акіменко Ю.Ю., Белогубова О.О., Мануїлова К.В., Войтович П.П., Каленберг-Сандул, О.К. Міжнародне публічне та приватне право сучасності: навчально-методичний посібник. Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. 99 с.

Білоусов Є.М., Яковюк І.В. Міжнародне приватне право: підручник. Х.: Право, 2021. 408 с.

Вайцеховська О.Р., Руденко О.В. Міжнародне приватне право: загальна частина: навчально-методичний посібник. Х.: Право, 2023. 256 с

Міжнародне приватне право. Навчальний посібник. Практикум / В.О. Бажанов, О.О. Білик-Ромашенко, Т.В. Боднар, Е.М. Грамацький, І.А. Діковська, А.О. Кодинець, О.В. Кохановська, Р.А. Майданик, Л.В. Панова, Ю.Д. Притика, Л.І. Радченко, В.В. Цюра / кер. авт. кол. д-р юрид. наук, проф. І.А. Діковська. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 368 с.

Міжнародне приватне право: навчально-методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня; галузь знань - 08 «Право», спеціальність - 081 «Право»/ Укл.: Волошук О.Т. Чернівці, 2024. 60 с.

Міжнародне приватне право: особлива частина: навч.-метод. посіб. / О.Р. Вайцеховська, О.В. Руденко. Харків: Право, 2023. 520 с.

Міжнародне приватне право: навч. посіб., практикум / [В.О. Бажанов та ін.]. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 365 с.

Фединяк Г.С., Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право: підручник. Вид. 8-ме, переобл. і допов. Київ: Алерта, 2021. 524 с.

Цибульська О.Ю. Міжнародне приватне право: навч.-метод. посіб. для бакалаврів спец. 293 «Міжнародне право»; за ред. Х.Н. Бєхруза; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 59 с.

Цивільне право України: навч. посіб. до складання вступ. випробування в магістратуру у форматі ЗНО / В.І. Борисова, К.Ю. Іванова, Б.П. Карнаух, Ю. Є. Ходико. Харків: Право, 2021. 396 с.

Цивільний процес: навч. посіб./ [О.Г. Бортнік, О.Л. Зайцев, В.А. Кройтор та ін.]; за заг. ред. проф. В.А. Кройтора; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2022. 336 с.

Допоміжна:

Актуальні проблеми міжнародного приватного права: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня; галузь знань - 08 «Право», спеціальність - 081 «Право»/ Укл.: Волошук О.Т., Возняковська К.А., Біленець Д.А. Чернівці, 2024. 198 с.

Волошук О.Т., Гетманцев М.О. Арбітрабельність комерційних спорів у світлі права Європейського Союзу. *Юридична Україна*. 2022. № 5. С. 40-47.

Волощук О.Т., Гетманцев М.О. Інституційні арбітражі: поняття, специфічні риси та особливості правового регулювання організації та діяльності. *Юридична Україна*. 2023. № 3. С. 30-38. URL: [file:///C:/Users/User/Downloads/YurUkr-3_2023_ok%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/YurUkr-3_2023_ok%20(1).pdf)

Волощук О.Т., Гетманцев М.О. Міжнародні інституційні арбітражі: специфічні риси та види. *Юридична Україна*. 2023. № 4. С. 26-33. URL: [file:///C:/Users/User/Downloads/YurUkr-3_2023_ok%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/YurUkr-3_2023_ok%20(1).pdf)

Волощук О.Т., Гетманцев М.О. Порушення публічного порядку ЄС як підстава відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень на територіях держав-членів ЄС. *Юридична Україна*. № 7. 2022. С. 33-42.

Волощук О.Т., Гетманцев М.О. Принцип національної автономії та принцип необхідності ефективного застосування права ЄС при вирішенні спорів в міжнародних комерційних арбітражах: проблеми співвідношення. *Юридична Україна*. № 6. 2022. С. 19-25.

Дербак В.І. Транскордонне співробітництво як сучасна правова категорія. *Аналітично-порівняльне правознавство: електронне наукове фахове видання*. 2022. Вип. 2. С. 322- 326.

Дякович М.М. Сімейне право України: навчальний посібник. Харків: ЕКУС. 2022. 416 с.

Інтерпретація в європейському контрактному праві: герменевтико-цивілістичні засади/ Гайдулін О.О.; [за заг. ред. Крупчана О.Д.]; НАПрН України, НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф.Г. Бурчака. Київ: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва ім. Ф.Г. Бурчака НАПрН України, 2021. 597 с.

Калинюк С.С. Сутність правового простору: національні та міжнародні засади. *Науковий Вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право, 2022. Випуск № 71. С. 348-355.

Калинюк С.С. Тлумачення міжнародних договорів. *Закарпатські правові читання: матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції* (27-28 травня 2021 року, м. Ужгород. С. 274-279.

Матвєєва А.В., Панченко В.В. Міжнародна торгівля у сфері транспортних послуг особливості правового регулювання. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2023. № 1 (45). С. 76-85.

Матвєєва А.В. Актуальні трансформаційні процеси у міжнародному приватному праві. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2022. №1 (43). С. 64–72. URL: <https://journals.snu.edu.ua/index.php/app/article/view/365/346>

Мироненко І. Застосування ІНКОТЕРМС при складанні господарських угод. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2024. № 64. С. 203-213.

Михайлів М.О. Правове регулювання відносин спадкування в міжнародному приватному праві: монографія. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка. 2022. 520 с.

Міжнародне приватне право: методичні рекомендації з підготовки до

практичних занять, виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи для студентів спеціальності 081 «Право». Уклад. В.М. Чернега, А.М. Бабюк. Київ-Тернопіль: КНУБА, ФО-П Шпак В.Б., 2022. 33 с.

Міжнародне публічне та приватне право сучасності: навчально-методичний посібник / Ю.Ю. Акіменко, О.О. Белогубова, К.В. Мануїлова, П.П. Войтович, О.К. Канєнберг-Сандул. Львів: Видавець Кошовий Б.-П. О., 2023. 99 с.

Міжнародний комерційний арбітраж: навчально-методичний посібник / С.С. Андрейченко, О.Т. Волощук, К.В. Громовенко, В.Ю. Колесник. Одеса: Фенікс, 2021. 143 с.

Правове регулювання відносин спадкування в міжнародному приватному праві / М.О. Михайлів; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 519 с.

Сарай Р.Д., Калинок С.С., Тимків Д. Ю. Кодифікація міжнародного права: теоретичні аспекти. *Науковий Вісник УжНУ*. Серія: «Право». 2021, Вип. 63. С. 312-318.

Спадкове право крізь призму судової практики: монографія; за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2021. 536 с.

Стрельцова С.Д. Проблеми колізійного права: розвиток принципу тісного зв'язку. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Одинадцяті юридичні диспути з актуальних проблем приватного права», присвячені пам'яті С.В. Васьковського (до 25-річчя заснування економіко-правового факультету). Одеса: Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, 26 травня 2023 року. С. 34-38.

Том 13 Великої української юридичної енциклопедії: Міжнародне приватне право; за ред. проф. А.С. Довгерта. Нац. акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2021. 864 с.

Фурса С.С. Посвідчення консулом шлюбних договорів: співвідношення норм Закону України «Про міжнародне приватне право» та міжнародних договорів. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2022. Вип. 2(43). С. 138-142.

Цибульська О.Ю. Міжнародне приватне право: навч.-метод. посіб. для бакалаврів спец. 293 «Міжнародне право» / О.Ю. Цибульська; за ред. Х.Н. Бехруза; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 59 с.

Шишкар'єв К.Б. Міжнародне приватне право в аспекті космічного права. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 5. С. 258-261.

Шкурська І.С. Деякі питання укладення шлюбу громадянина України з іноземним елементом. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 10. С. 240–243.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Всесвітня торговельна організація. URL: <http://www.wtj.com>

Гаазька конференція з міжнародного приватного права. URL: <https://www.hcch.net/en/home>

Європейський Союз. URL: <http://europa.eu.int>

Європейський суд з прав людини. URL: <http://echr.coe.int>

Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>

Законодавство України. Верховна Рада України: офіц. веб-портал. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>

Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (UNCITRAL). URL: <https://uncitral.un.org/>

Міжнародна торгова палата (ICC). URL: <https://iccwbo.org/>

Міжнародний комерційний арбітражний суд при ТПП України. URL: <https://icac.org.ua/>

Міжнародний центр врегулювання інвестиційних спорів (ICSID). URL: <https://icsid.worldbank.org/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

ООН. URL: <http://www.un.org>

Міжнародні видання:

Conflict of Laws: A Comparative Approach: 2nd edition; Gilles Cuniberti, Professor of Comparative and Private International Law, University of Luxembourg. 2022. 488 p.

Dunoff J. et al. International Law: Norms, Actors, Process. Aspen Publishing, 2023. URL:

<https://www.google.com/books?hl=uk&lr=&id=-bxeEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR21&dq=International+law&ots=uHjJdkw6pG&sig=D4Um3mMpbDXb15xo8mmQ3bNznxg>

EU Cross-Border Succession Law; Edited by Stefania Bariatti, Professor of International Law, Ilaria Viarengo, Professor of International Law and Francesca C. Villata, Professor of International Law, University of Milan, Italy. 2022. 576 p.

International Arbitration: Law and Practice; 3rd edition. Wolters Kluwer. (June 7, 2021). 616 p.

International Commercial Arbitration. A Comparative Introduction: monography; Principles of Commercial Law series Franco Ferrari, Friedrich Rosenfeld and John Fellas. USA: Elgar Publishing, Incorporated, Edward, Massachusetts. 2023. 288 p.

International Commercial Arbitration. Thomson West. 2022. 808 p.

International Investment Law and Arbitration. Cambridge University Press; 2nd edition (April 22, 2021). 682 p.

Myronenko I. Application of INCOTERMS in drawing up commercial agreements. Current problems of improving the current legislation of Ukraine. 2024. No. 64. P. 203-213.

Popko Y. International Private Law Relations of the State: Subjective Characteristic. *Legal horizons*. 2023. № 16 (1). С. 34-44.

The Law of Investment Treaties; 3rd Edition. Oxford University Press (April 18, 2021). 640 p.

Перелік питань до підсумкового контролю знань

1. Міжнародне приватне право (МПП) як самостійна галузь правової системи, його особливості, предмет, методи і завдання.
2. МПП як інструмент регулювання приватноправових відносин із іноземним елементом.
3. Зміст поняття «іноземний елемент» та його прояви в правовідносинах.
4. Взаємозв'язок міжнародного приватного права з іншими галузями права.
5. Основні функції МПП: регулювання, координація та вирішення колізійних питань.
6. Система міжнародного приватного права.
7. Історичний розвиток МПП.
8. Основні правові школи та теоретичні підходи щодо сутності та природи міжнародного приватного права.
9. Вплив глобалізації та сучасних міжнародних процесів на розвиток міжнародного приватного права.
10. Джерела міжнародного приватного права як форма його вираження.
11. Види джерел: національне законодавство, міжнародні договори, звичаї, судова практика, доктрина та інші акти.
12. Взаємодія міжнародних та національних джерел у регулюванні приватно-правових відносин, ускладнених іноземним елементом.
13. Роль міжнародних договорів у системі джерел МПП: універсальні, регіональні та двосторонні угоди.
14. Специфіка дії міжнародних звичаїв у МПП, їхня юридична сила та сфери застосування.
15. Судова практика як джерело права у міжнародному приватному праві, роль судових прецедентів.
16. Значення доктрини у формуванні правових норм і принципів МПП.
17. Гармонізація та уніфікація джерел міжнародного приватного права, їхнє значення для усунення колізій.
18. Вплив актів міжнародних організацій, зокрема ООН, Гаазької конференції з міжнародного приватного права та інших інституцій, на розвиток джерел МПП.
19. Основи правозастосування у міжнародному приватному праві, значення правильного визначення колізійних норм.
20. Загальні принципи застосування норм МПП, їх взаємодія з матеріально-правовими нормами.
21. Структура колізійної норми, її елементи та значення для регулювання правовідносин із іноземним елементом.

22. Види прив'язок у колізійних нормах: об'єктивна, суб'єктивна, автономія волі сторін.
23. Проблеми відсилання та зворотного відсилання у міжнародному приватному праві, їхній вплив на правозастосування.
24. Поняття публічного порядку в МПП, його обмежувальна функція.
25. Застосування імперативних норм як інструменту захисту основних суспільних цінностей.
26. Проблеми адаптації права різних правових систем та врегулювання конфліктів між національними та міжнародними правовими нормами.
27. Суб'єкти міжнародного приватного права, їх класифікація та особливості правового статусу.
28. Фізичні особи як суб'єкти МПП: правовий статус іноземців, апатридів і біпатридів.
29. Особистий закон фізичної особи: критерії визначення (громадянство, місце проживання).
30. Юридичні особи у міжнародному приватному праві: визначення їхнього особистого закону, основні моделі (інкорпорації, осідку тощо).
31. Проблеми визнання та правосуб'єктності юридичних осіб у МПП.
32. Особливості регулювання діяльності транснаціональних корпорацій, їх правовий статус і відповідальність.
33. Держава як суб'єкт МПП: основи правового статусу, принцип імунітету держави та його обмеження.
34. Міжнародні організації у міжнародному приватному праві, їх особливий статус, права та обов'язки.
35. Поняття та зміст права власності в міжнародному приватному праві.
36. Колізійні питання у регулюванні права власності, критерії застосування права (місце знаходження майна, місце укладення угоди тощо).
37. Право власності на рухоме та нерухоме майно: особливості правового регулювання в різних юрисдикціях.
38. Особливості регулювання права власності у транскордонному обігу (вивезення та ввезення майна, реституція тощо).
39. Інтелектуальна власність у міжнародному приватному праві: основні принципи регулювання, колізійні норми та міжнародні договори.
40. Захист права власності: правовий режим визнання та виконання рішень про власність в іноземних юрисдикціях.
41. Правочини в міжнародному приватному праві: поняття, види та основні характеристики.
42. Колізійне регулювання правочинів, роль автономії волі сторін у виборі права, що застосовується.
43. Вимоги до форми правочинів, визначення права, що регулює форму угоди.

44. Договірні зобов'язання у міжнародному приватному праві, колізійні аспекти укладання, виконання та припинення міжнародних договорів.
45. Позадоговірні зобов'язання: делікти, зобов'язання із безпідставного збагачення та інші види позадоговірних відносин.
46. Врегулювання транскордонних спорів, що виникають із договірних і позадоговірних зобов'язань.
47. Захист прав і законних інтересів сторін у зобов'язальних правовідносинах.
48. Роль міжнародних договорів у регулюванні зобов'язань.
49. Загальна характеристика трудових відносин у сфері міжнародного приватного права, їх особливості.
50. Питання міжнародного регулювання трудових відносин.
51. Міжнародні договори та міжнародні трудові стандарти у сфері трудових відносин ускладнених іноземним елементом.
52. Особливості правового регулювання праці в міжнародно-правовій сфері.
53. Проблеми, пов'язані з працевлаштуванням іноземців на території України, специфіка трудових відносин українських громадян, які працюють за кордоном.
54. Регулювання праці співробітників міжнародних і міжурядових організацій.
55. Особливості правового статусу міжнародних службовців.
56. Правове регулювання питань, пов'язаних із шлюбом та сім'єю в міжнародному приватному праві.
57. Відмінності у підходах до регулювання шлюбно-сімейних відносин у правових системах різних країн.
58. Колізійні аспекти, які виникають при укладенні та розірванні шлюбу.
59. Особливості регулювання майнових відносин між подружжям у міжнародному приватному праві.
60. Правове регулювання міжнародного усиновлення та його наслідки.
61. Врегулювання аліментних зобов'язань у контексті міжнародного приватного права.
62. Спадкові правовідносини у міжнародному приватному праві, їх специфіка.
63. Колізійні питання у сфері спадкування за участю іноземного елемента.
64. Джерела правового регулювання спадкових відносин у міжнародному праві та їх характеристика.
65. Права іноземних громадян у сфері спадкування на території України.
66. Спадкові права громадян України за кордоном.
67. Особливості правового режиму відумерлого майна у міжнародному приватному праві.

68. Роль і значення міжнародного цивільного процесу у рамках міжнародного приватного права.
69. Основні поняття та загальні принципи міжнародного цивільного процесу.
70. Джерела, які регулюють міжнародний цивільний процес.
71. Правовий статус іноземних осіб у межах цивільного процесу.
72. Питання міжнародної юрисдикції цивільних справ за участю іноземного елементу.
73. Проблеми виконання іноземних судових доручень.
74. Актуальні питання визнання та примусового виконання іноземних судових рішень у національних правових системах.
75. Міжнародний комерційний арбітраж як один із найефективніших способів вирішення міжнародних комерційних спорів.
76. Значення і місце інституту міжнародного комерційного арбітражу у міжнародному приватному праві.
77. Поняття, правова природа та класифікація видів міжнародного комерційного арбітражу.
78. Уніфікація правил комерційного арбітражу на основі міжнародних договорів та угод.
79. Особливості застосування міжнародних регламентів та Типового закону ЮНСІТРАЛ про міжнародний комерційний арбітраж.
80. Арбітражна угода: її правова природа та сутність.
81. Загальні засади арбітражного проуесу.
82. Ініціювання арбітражного розгляду.
83. Формування складу арбітражу.
84. Попередні засідання.
85. Усний розгляд.
86. Розгляд справи на підставі документів.
87. Винесення арбітражного рішення.
88. Види арбітражних рішень.
89. Скасування арбітражних рішень.
90. Визнання та виконання арбітражних рішень.

Навчально-методичне видання

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Волощук Оксана Троянівна